

Volební Geografie Česka

10.3. 2016

Úvod

- Volební geografie v ČR
- Historický vývoj od roku 1920
- Vývoj po roce 1989

- Území volební podpory současných stran
- Důvody existujícího rozložení

Volební geografie

- Slabá tradice
- Volební mapy
- Nejprve geografové (Blažek, Kostelecký, Jehlička, Sýkora, Daněk)
- Později politologové
- Obvykle popisné práce

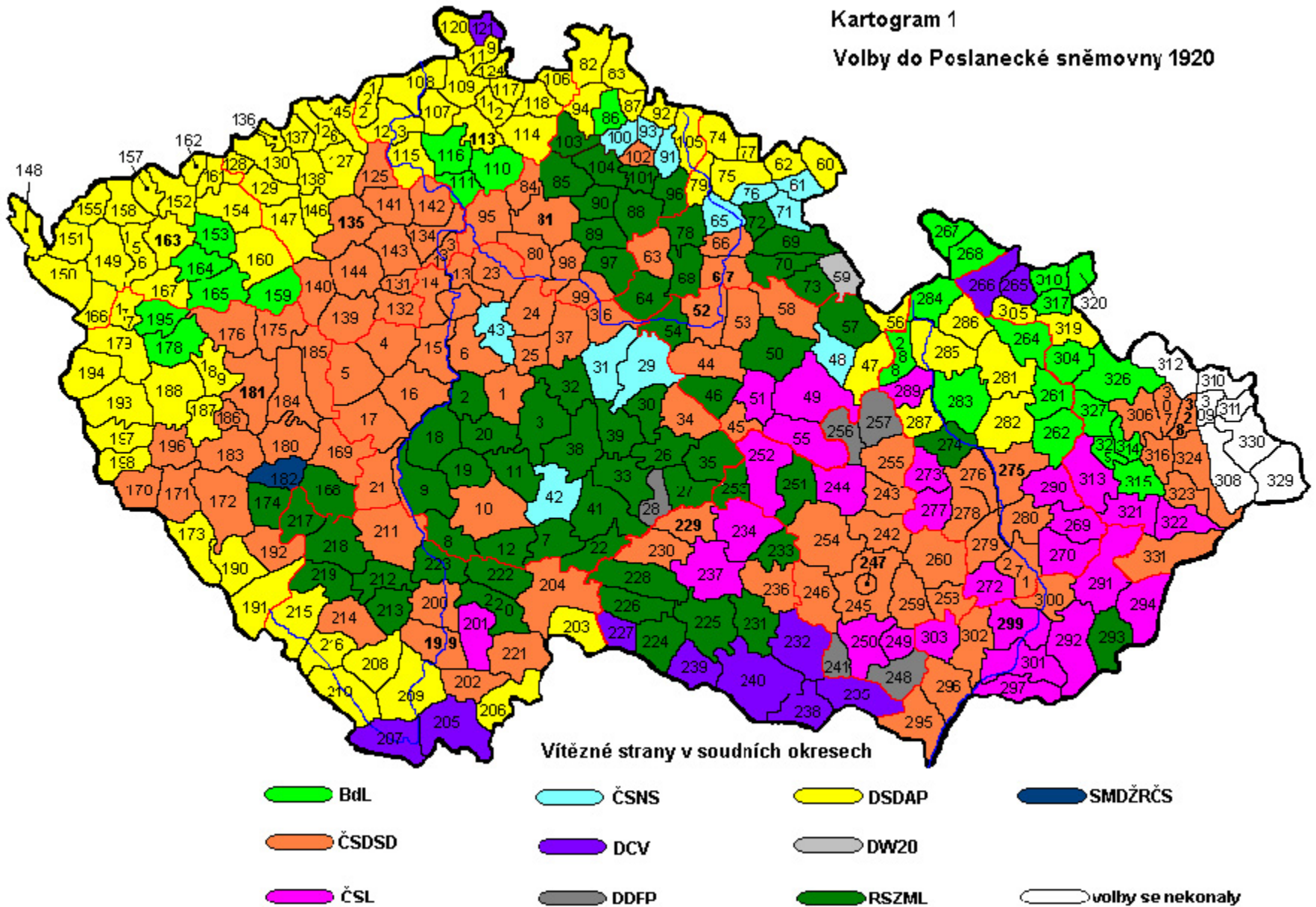
Historie

- Volební systém: poměrný
- Povinná volební účast
- Volby 1920, 1925, 1929 a 1935
- Strany 1. republiky:
- Agráři, ČSSDS, ČSL, ČSNS, KSČ
- BdL, DSDAP, SDP, DCV

Kartogram 1

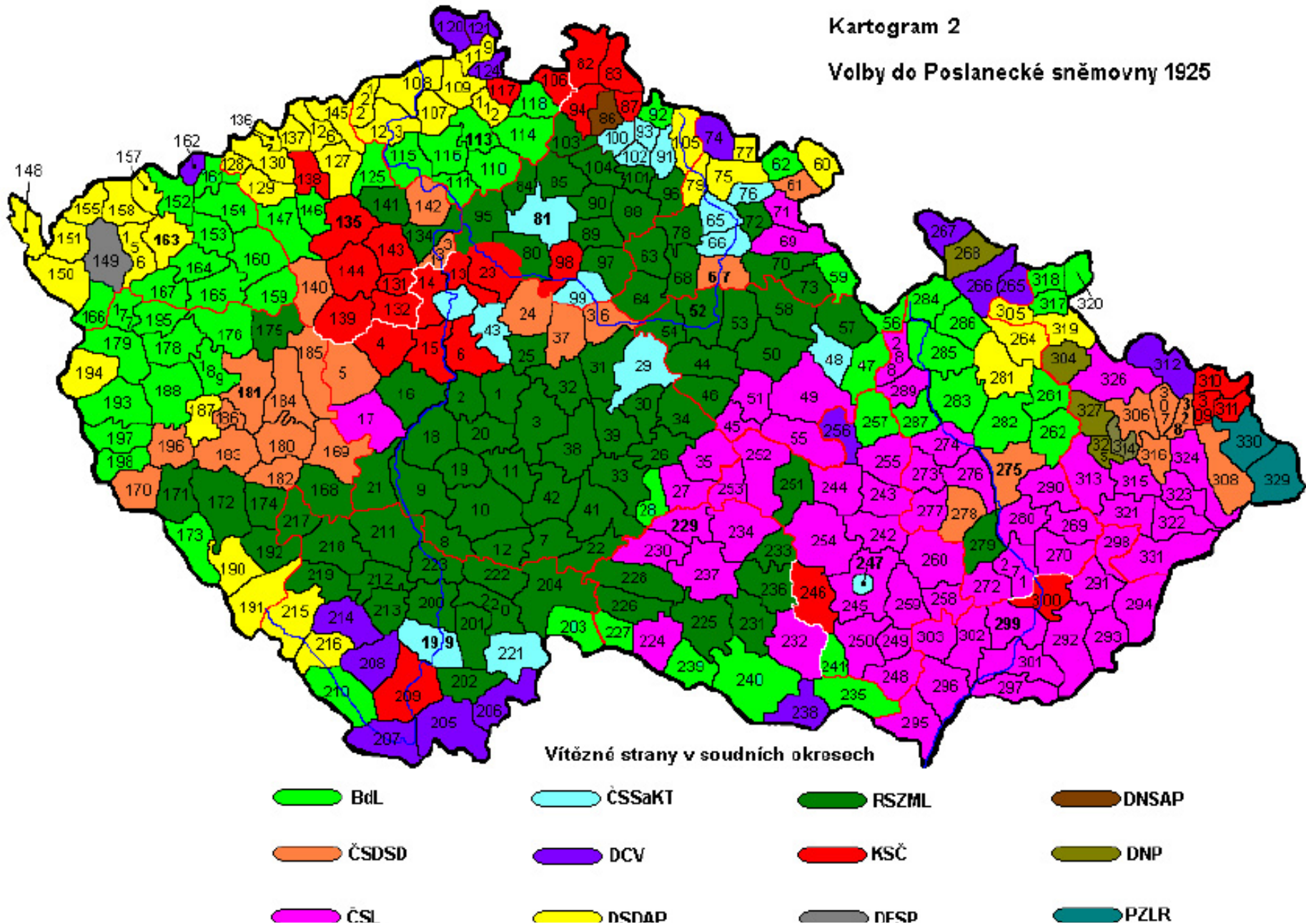
Volby do Poslanecké sněmovny 1920

Zdroj: ČSÚ: Volby do zákonodárných orgánů Československa a České republiky 1920 - 2006

Kartogram 2

Volby do Poslanecké sněmovny 1925

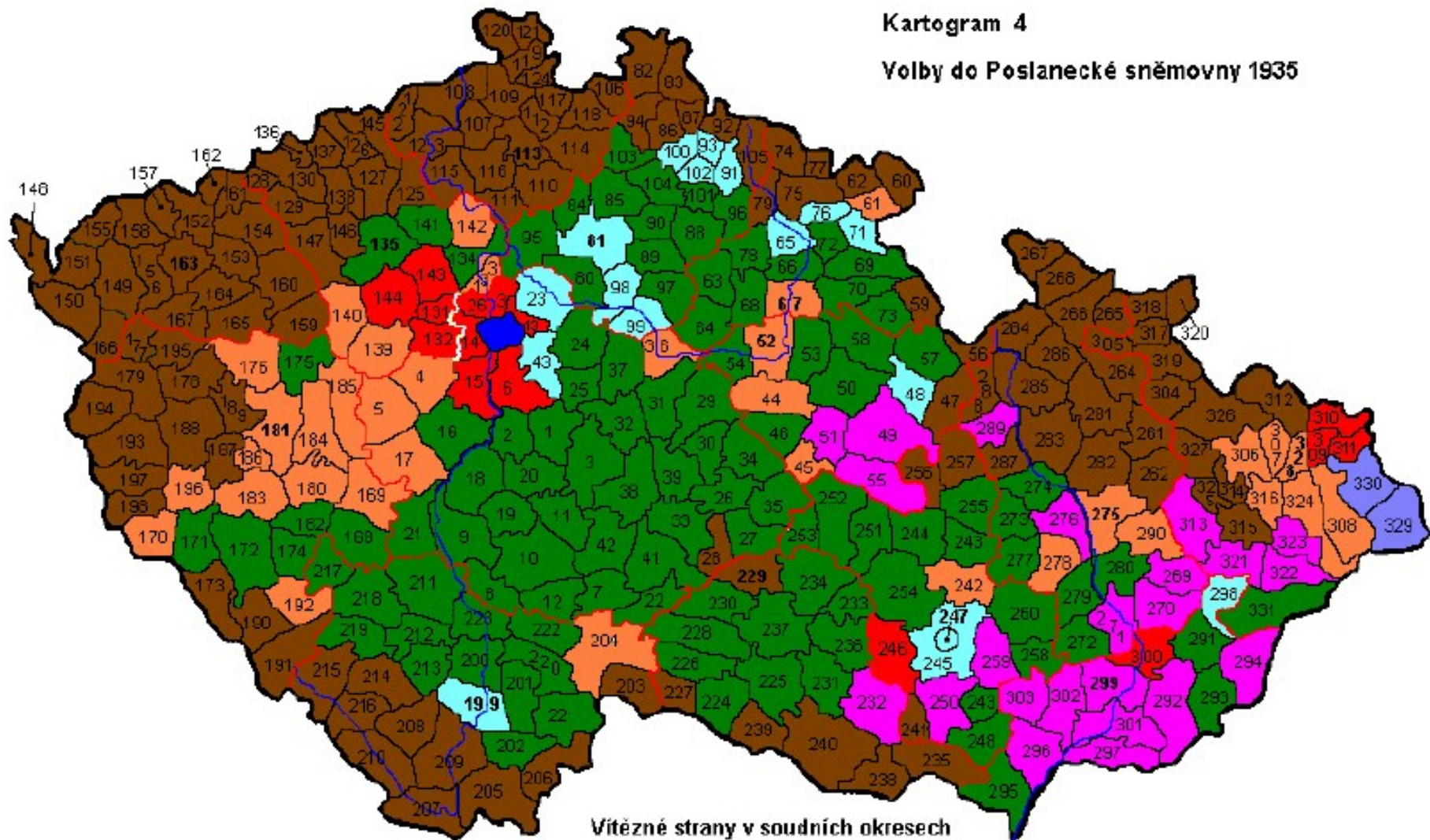

Zdroj: ČSÚ: Volby do zákonodárných orgánů Československa a České republiky 1920 - 2006

Kartogram 4

Volby do Poslanecké sněmovny 1935

SDP

ČSDSD

AB

RSZML

ČSNS

NárSj

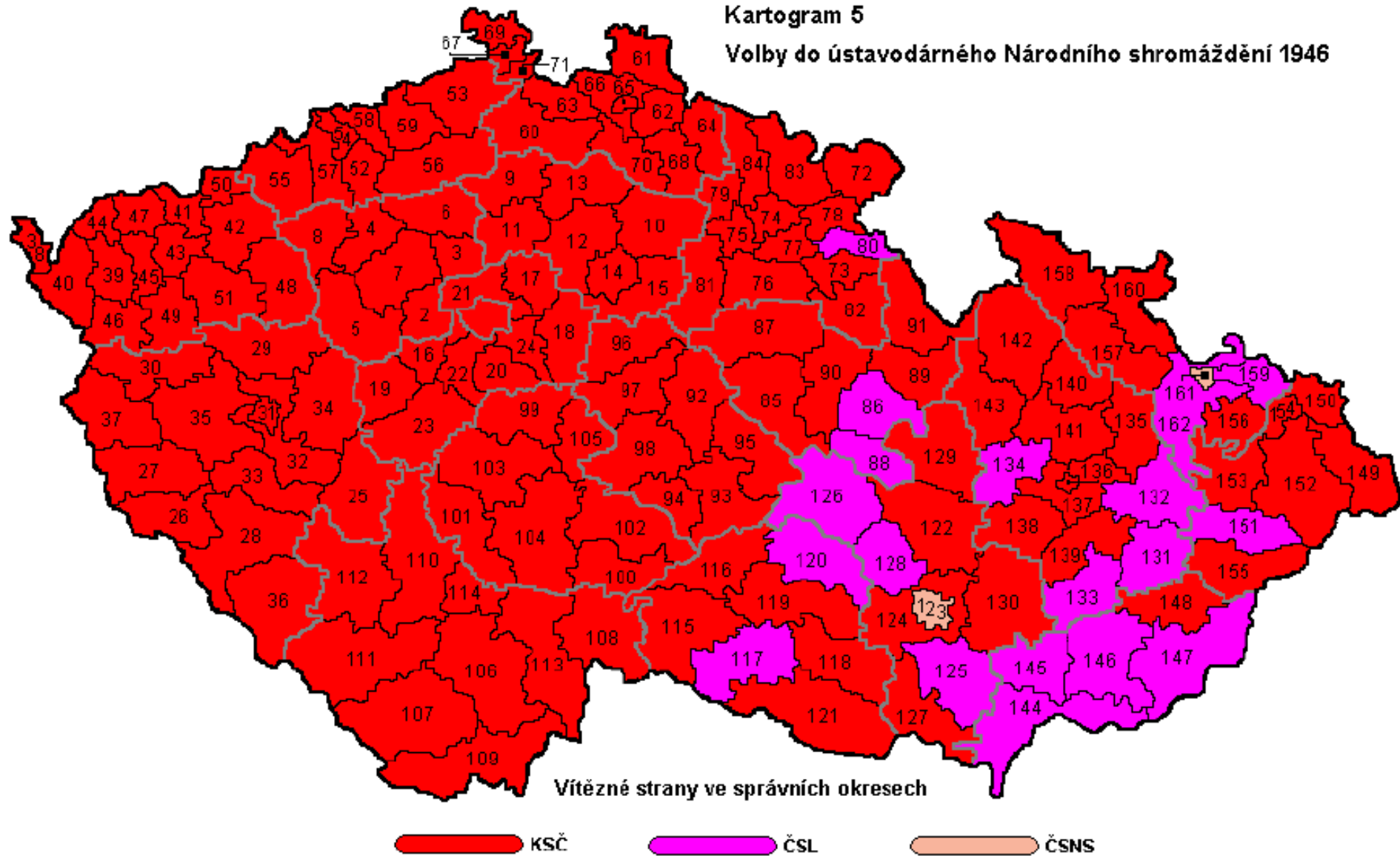
ČSL

KSČ

Zdroj: ČSÚ: Volby do zákonodárných orgánů Československa a České republiky 1920 - 2006

Kartogram 5

Volby do ústavodárného Národního shromáždění 1946

Zdroj: ČSÚ: Volby do zákonodárných orgánů Československa a České republiky 1920 - 2006

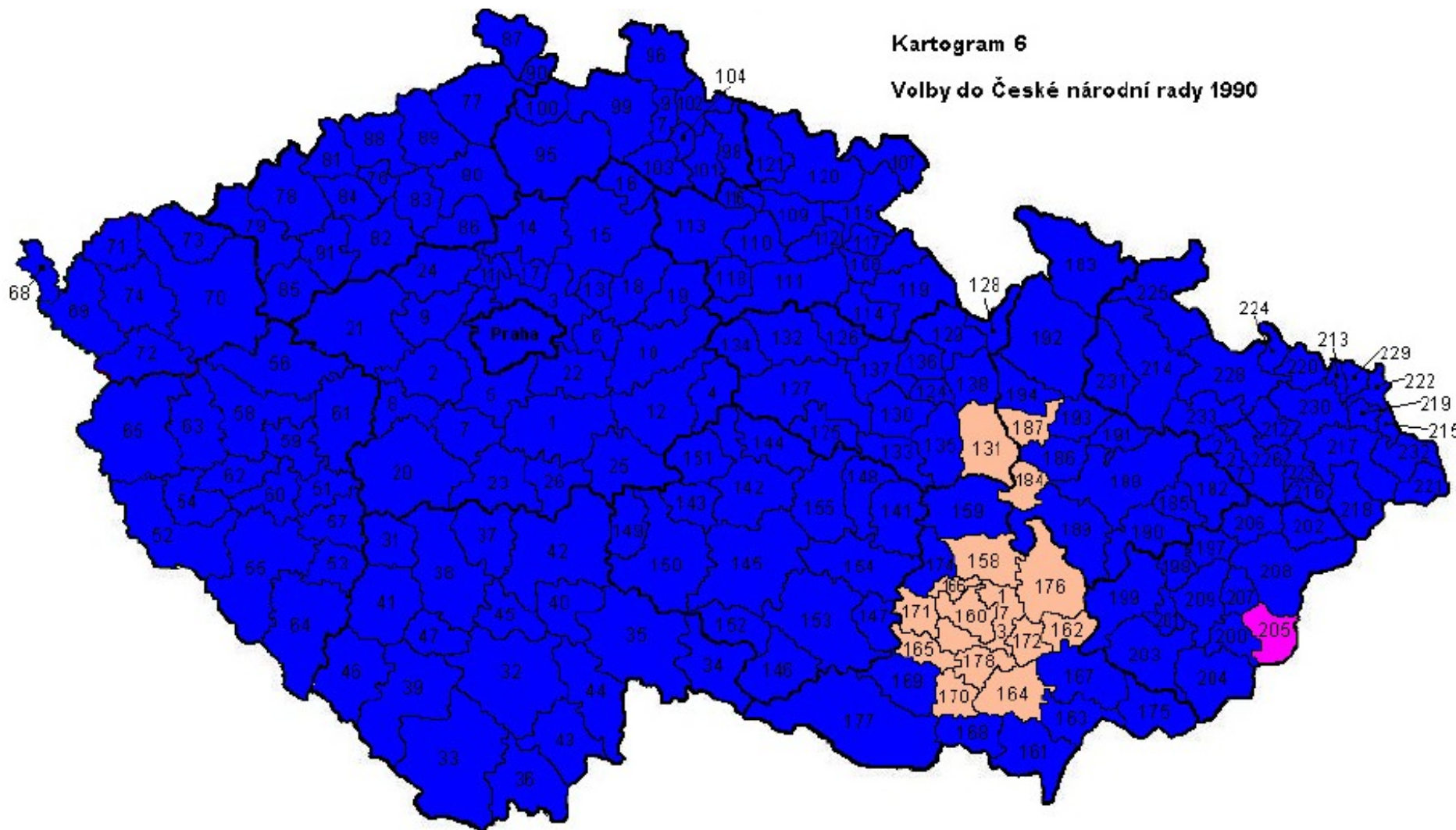
Konfliktní linie

- Vlastníci x pracující
ODS KSC(M), CSSD (SD)
- Město x venkov
ODS, CSNS ČSL, agrárníci
- Církev x stát
ČSL KSČM
- Centrum x periferie
ODS HSD-SMS, (KSČM)

Kartogram 6

Volby do České národní rady 1990

Vítězné strany ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

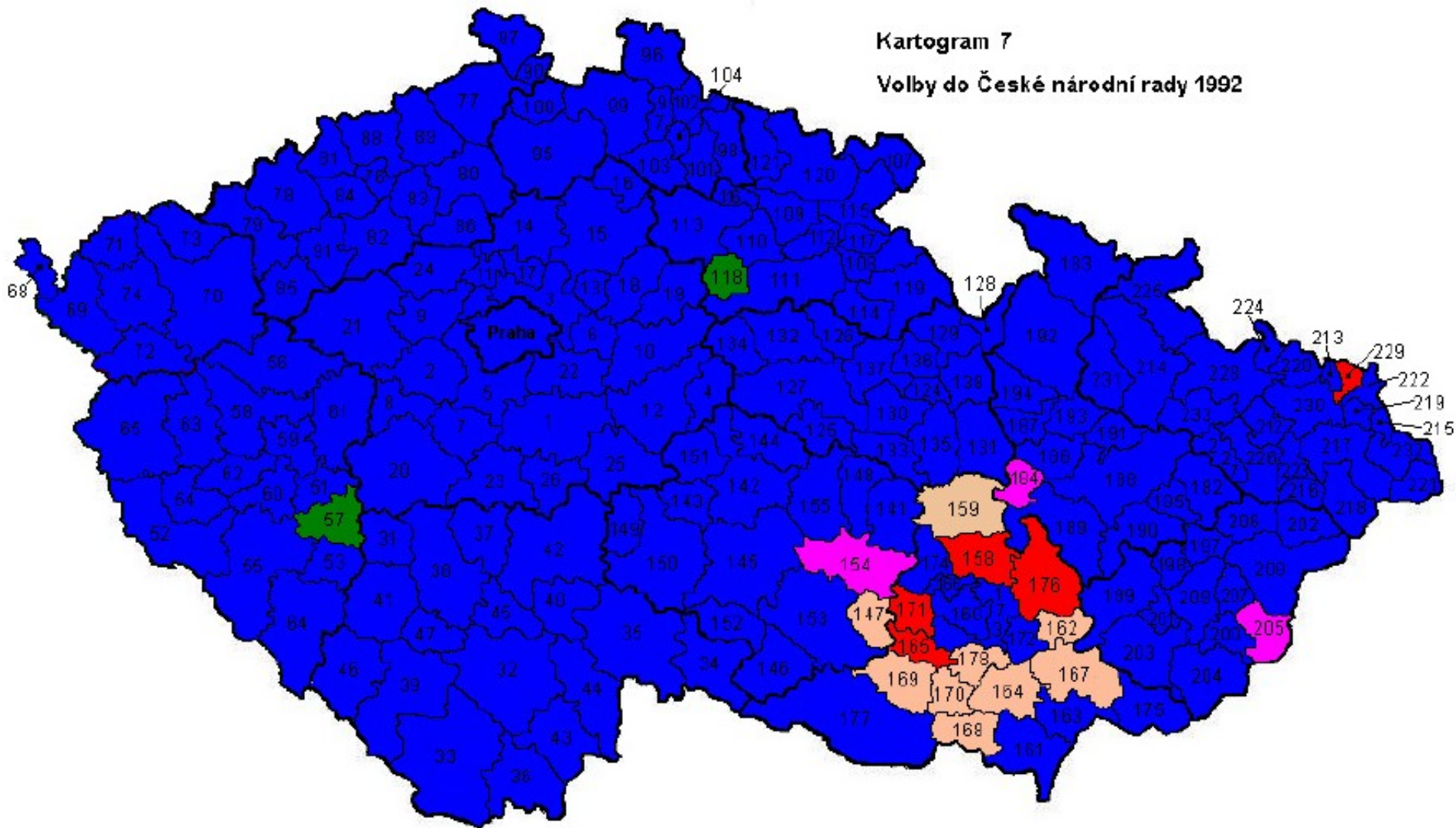
OF

MORSL

KDU

Kartogram 7

Volby do České národní rady 1992

Vítězné strany ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

ODS+KDS

HSD-SMS

LB

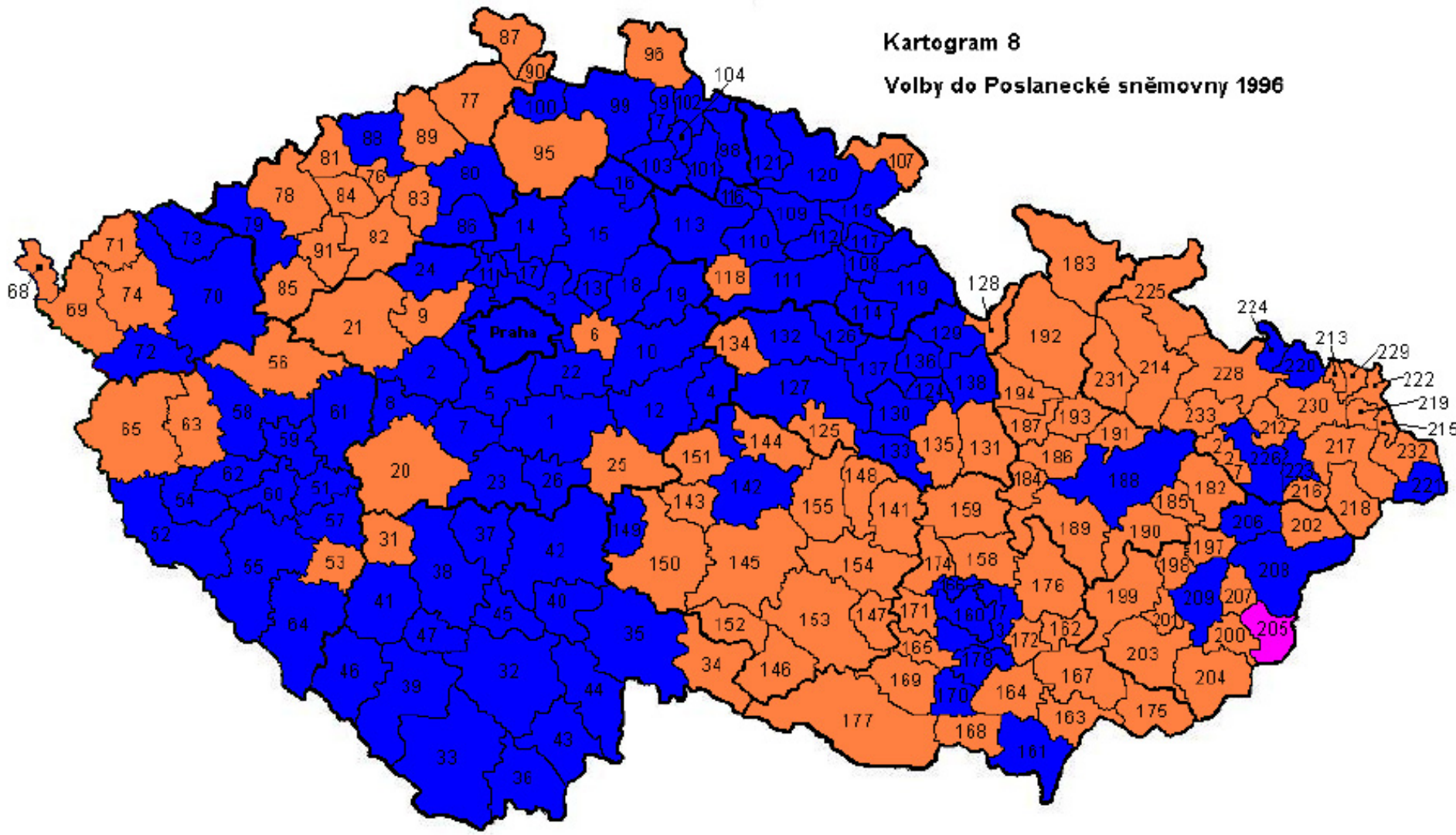
KDU-ČSL

LSU

Kartogram 8

Volby do Poslanecké sněmovny 1996

Vítězné strany ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

ODS

ČSSD

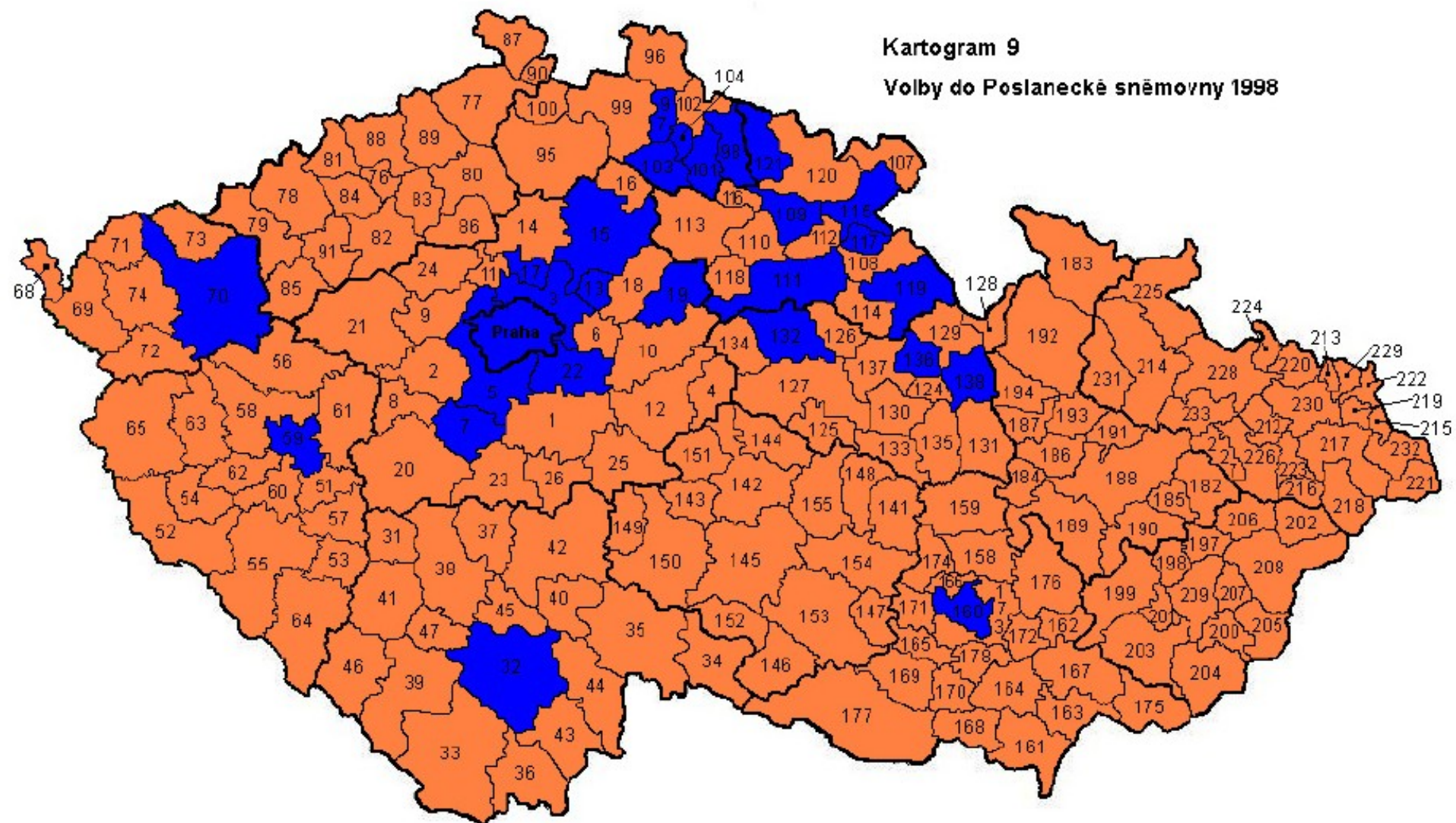

KDU-ČSL

Kartogram 9

Volby do Poslanecké sněmovny 1998

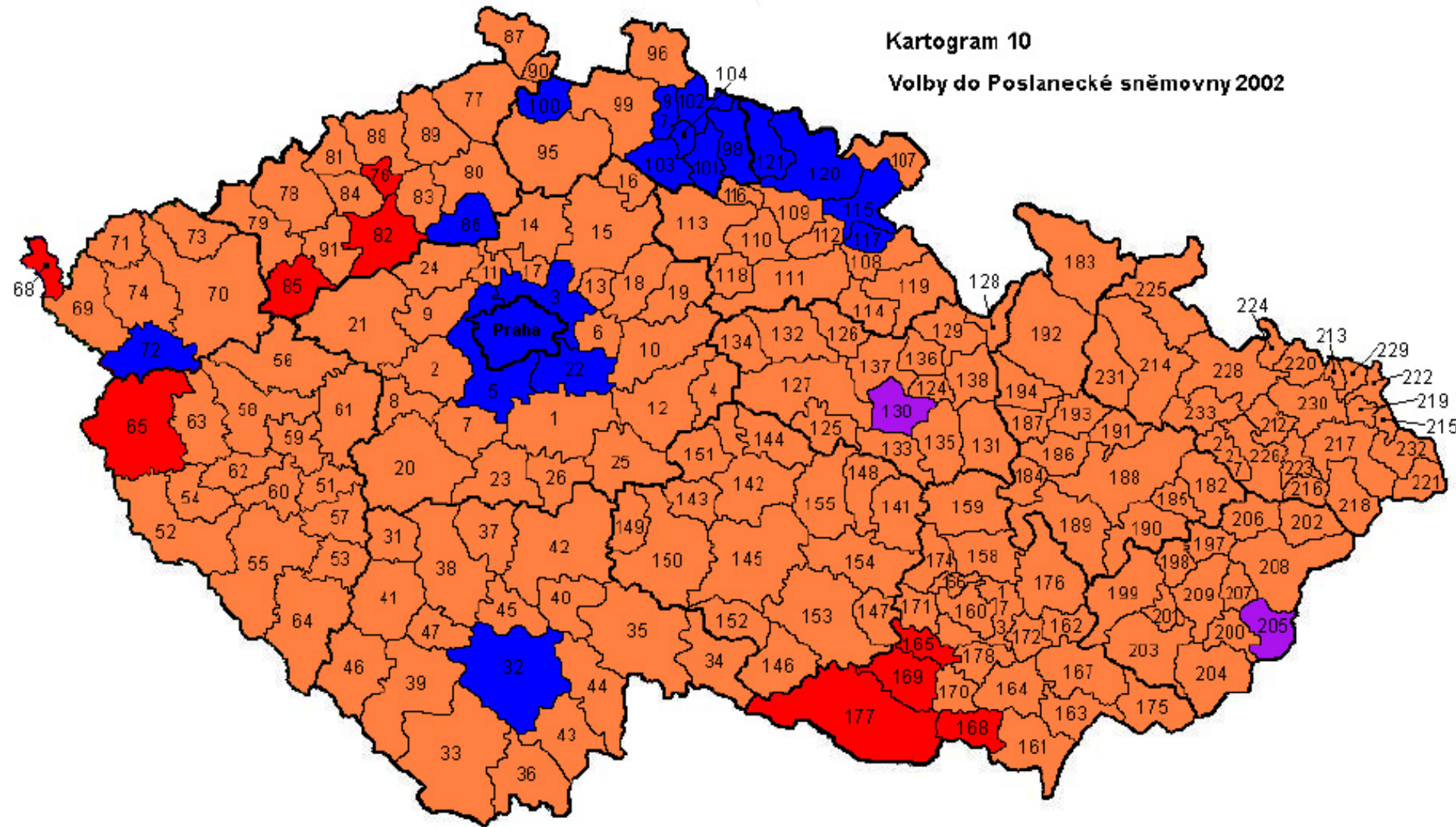
Vítězné strany ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

ČSSD

ODS

Kartogram 10

Volby do Poslanecké sněmovny 2002

Vítězné strany ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

ČSSD

ODS

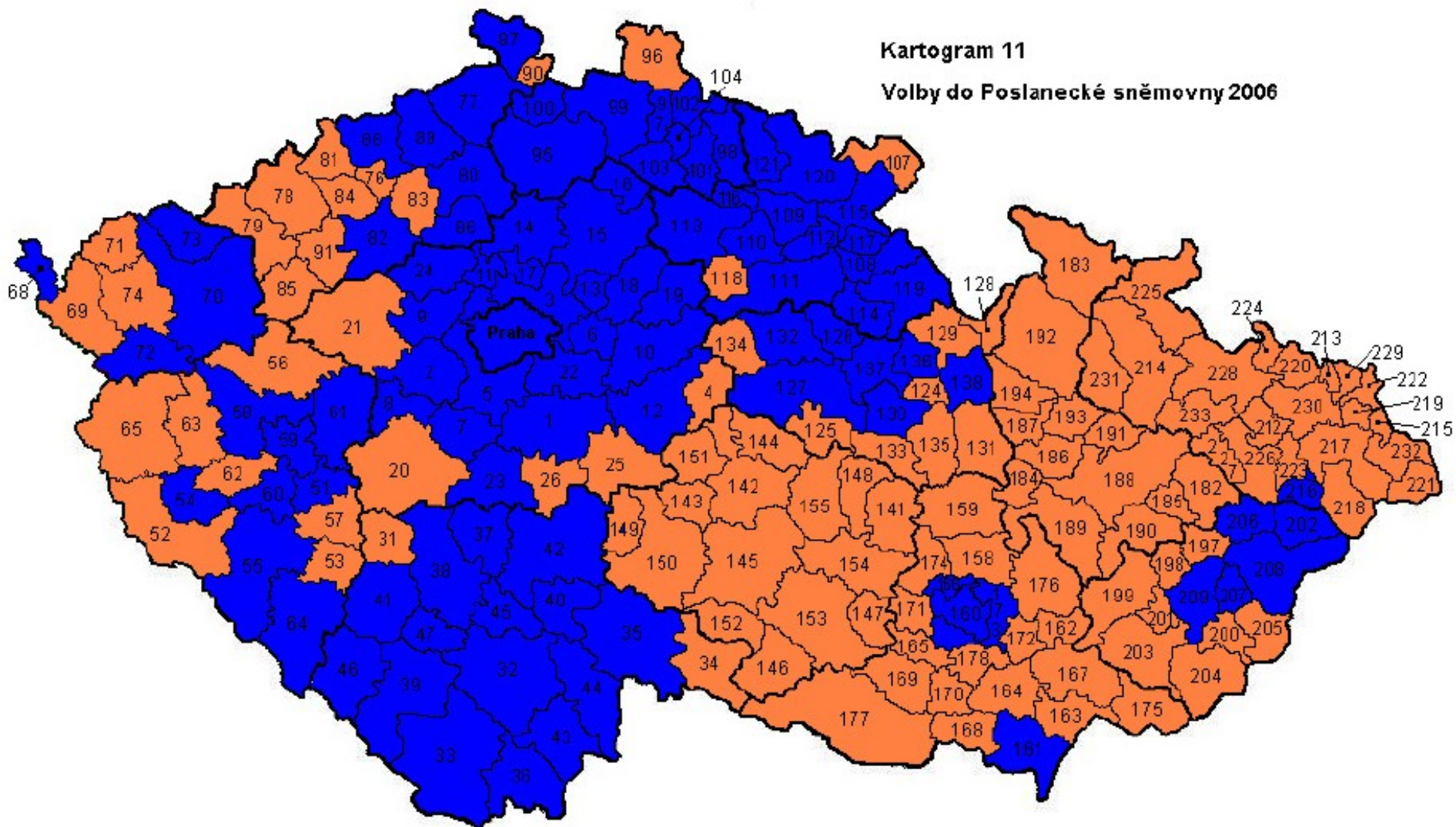
KSČM

KOALICE

Kartogram 11

Volby do Poslanecké sněmovny 2006

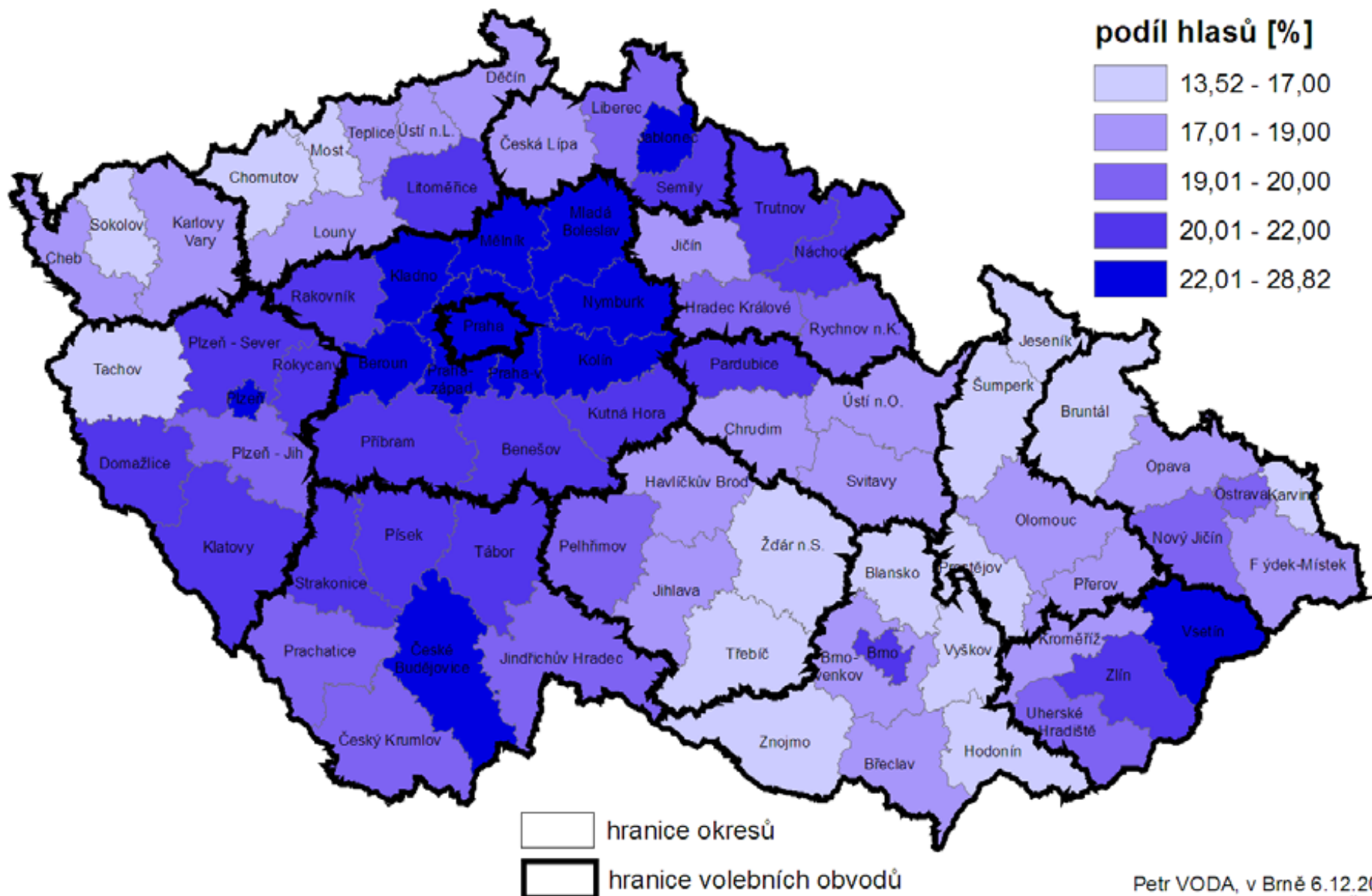

Vítězné strany ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

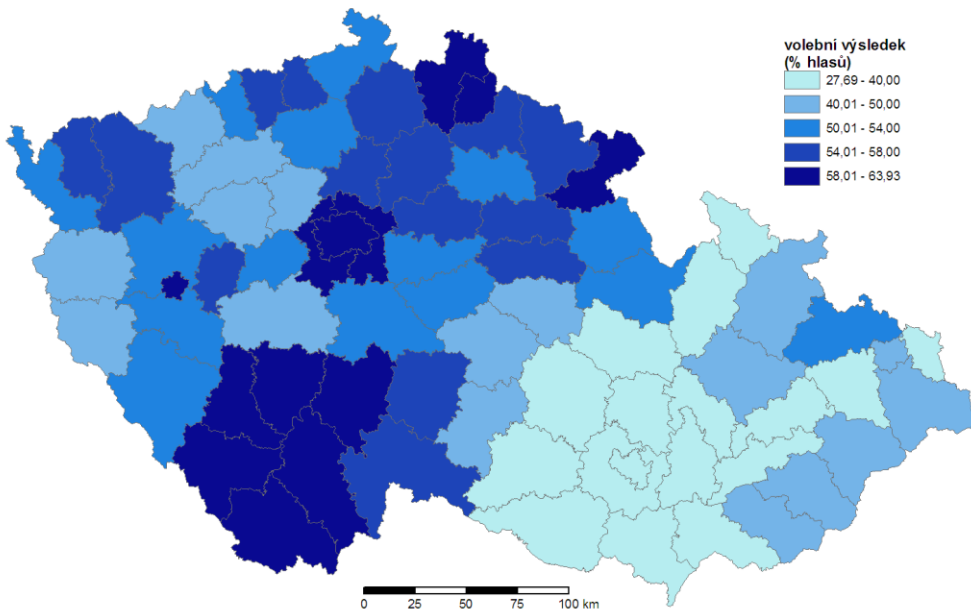
ODS

ČSSD

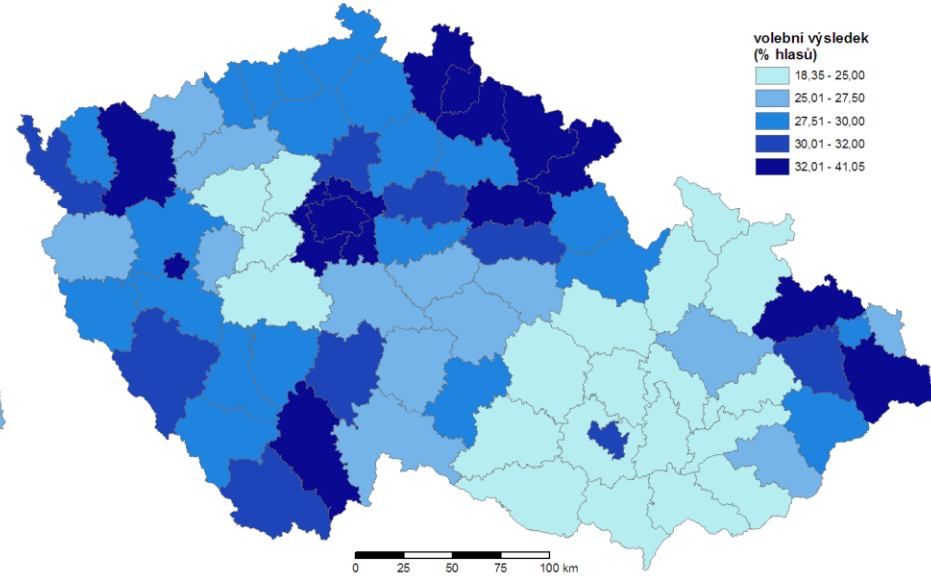
VOLEBNÍ PODPORA ODS VE VOLBÁCH DO PSP ČR V ROCE 2010

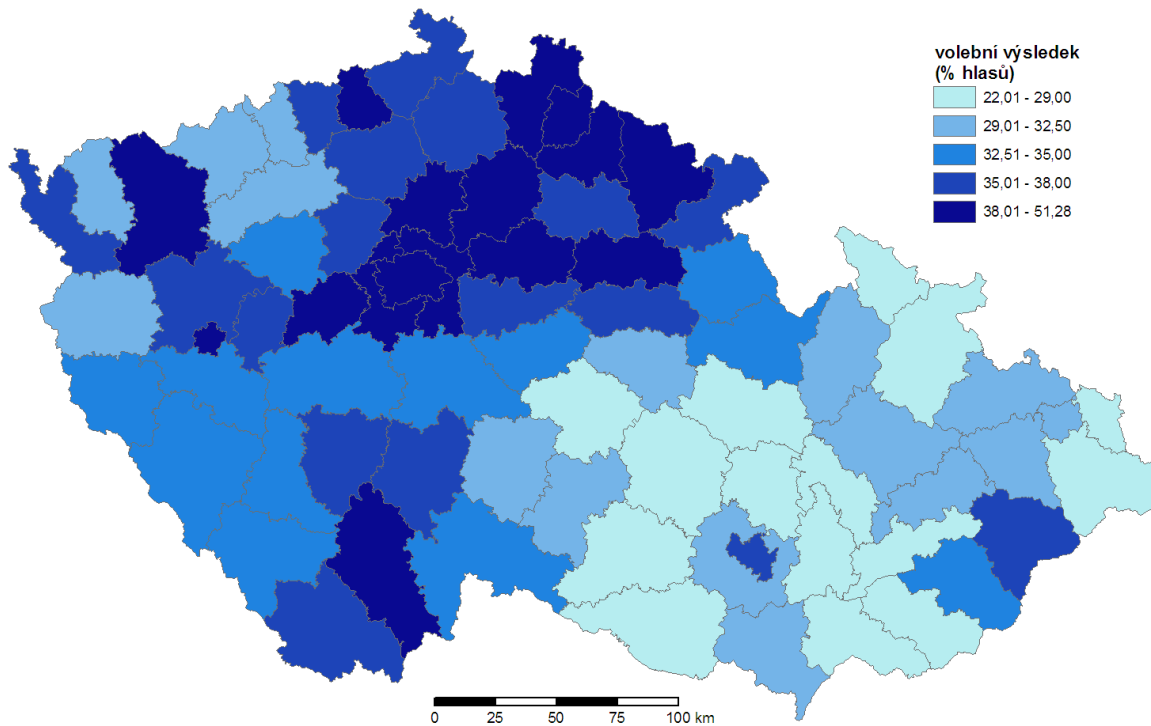
VOLEBNÍ PODPORA OF V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1990

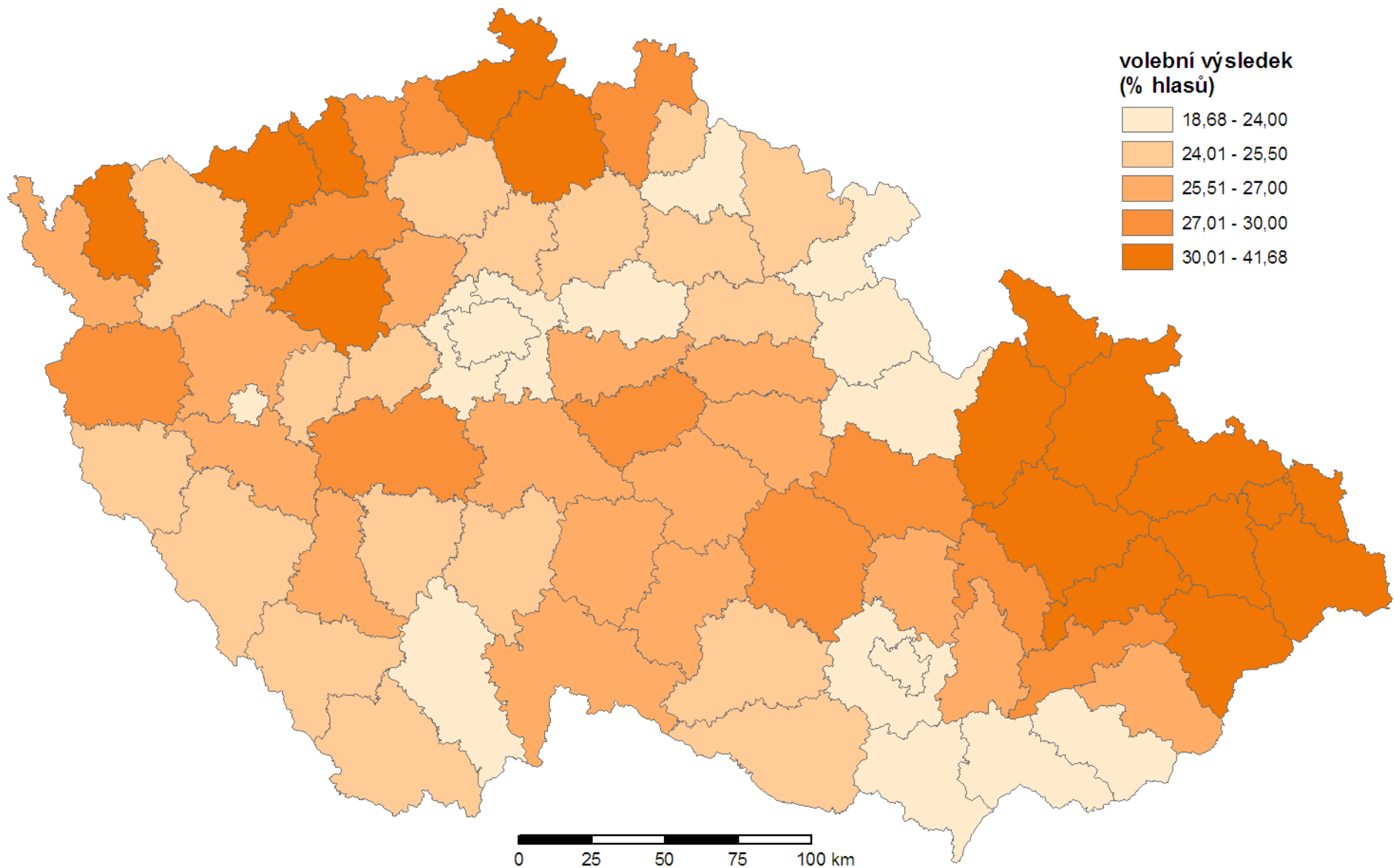
VOLEBNÍ PODPORA ODS V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1992

VOLEBNÍ PODPORA ODS V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 2006

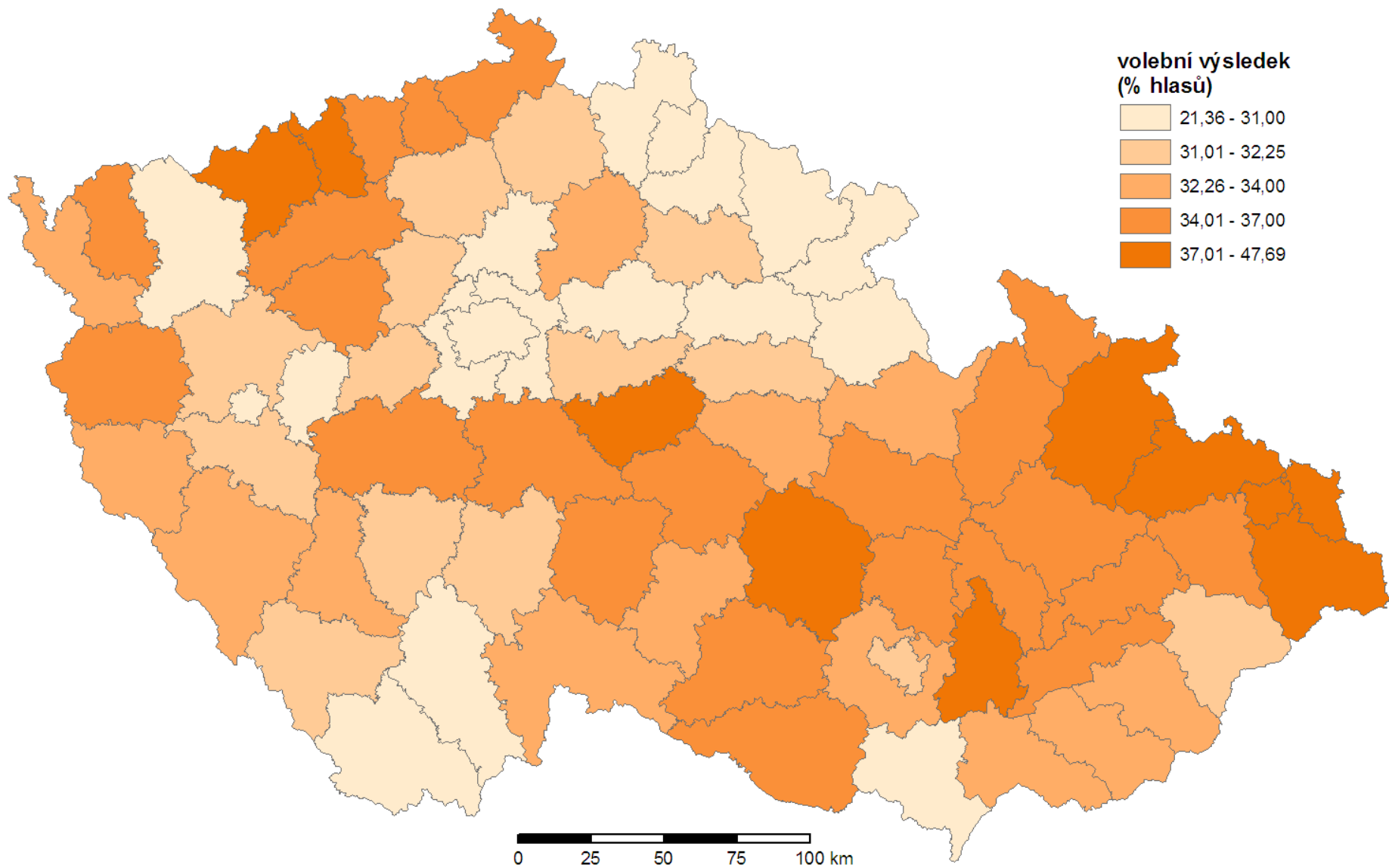

VOLEBNÍ PODPORA ČSSD V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1996

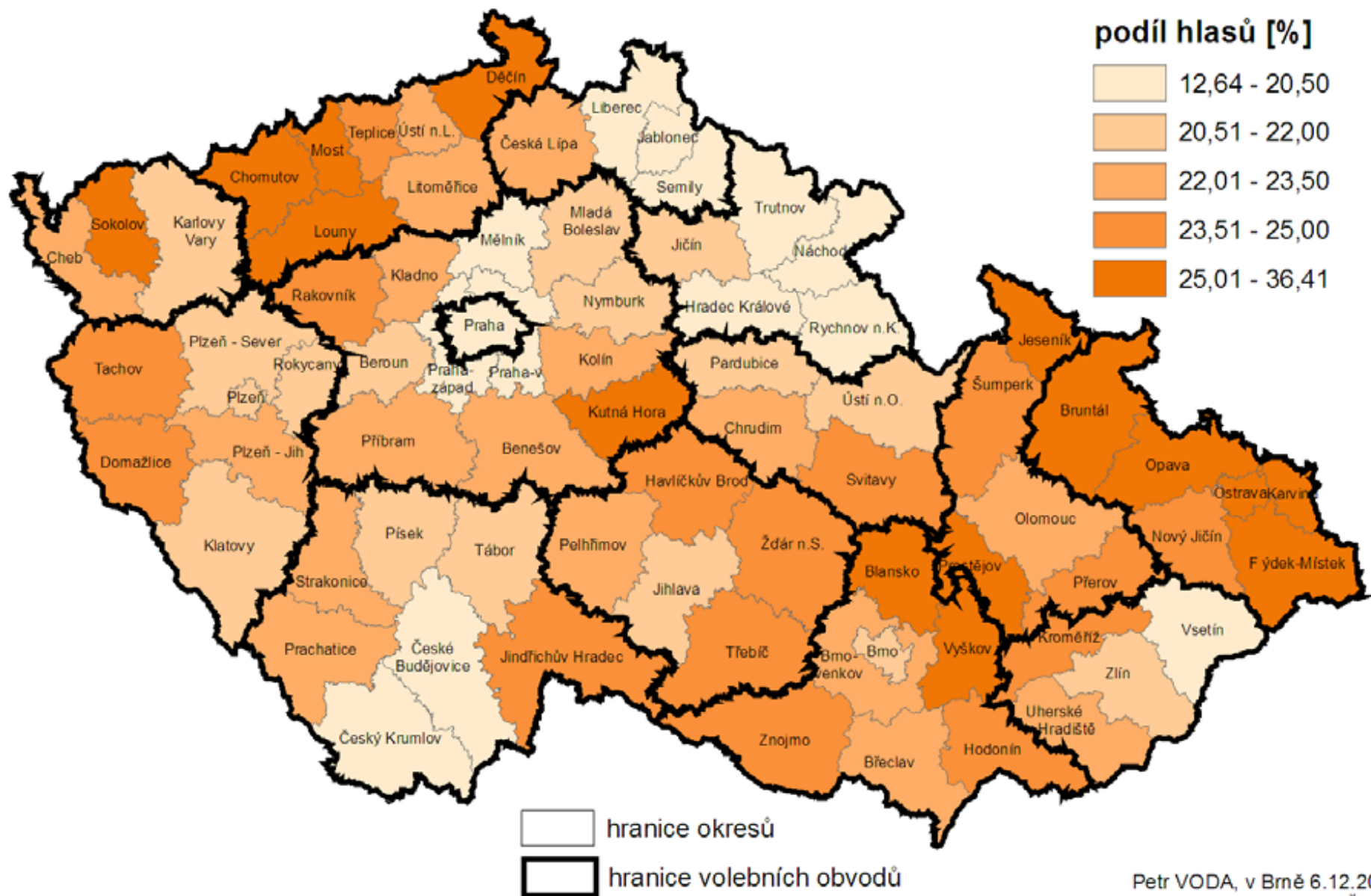

VOLEBNÍ PODPORA ČSSD V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 2006

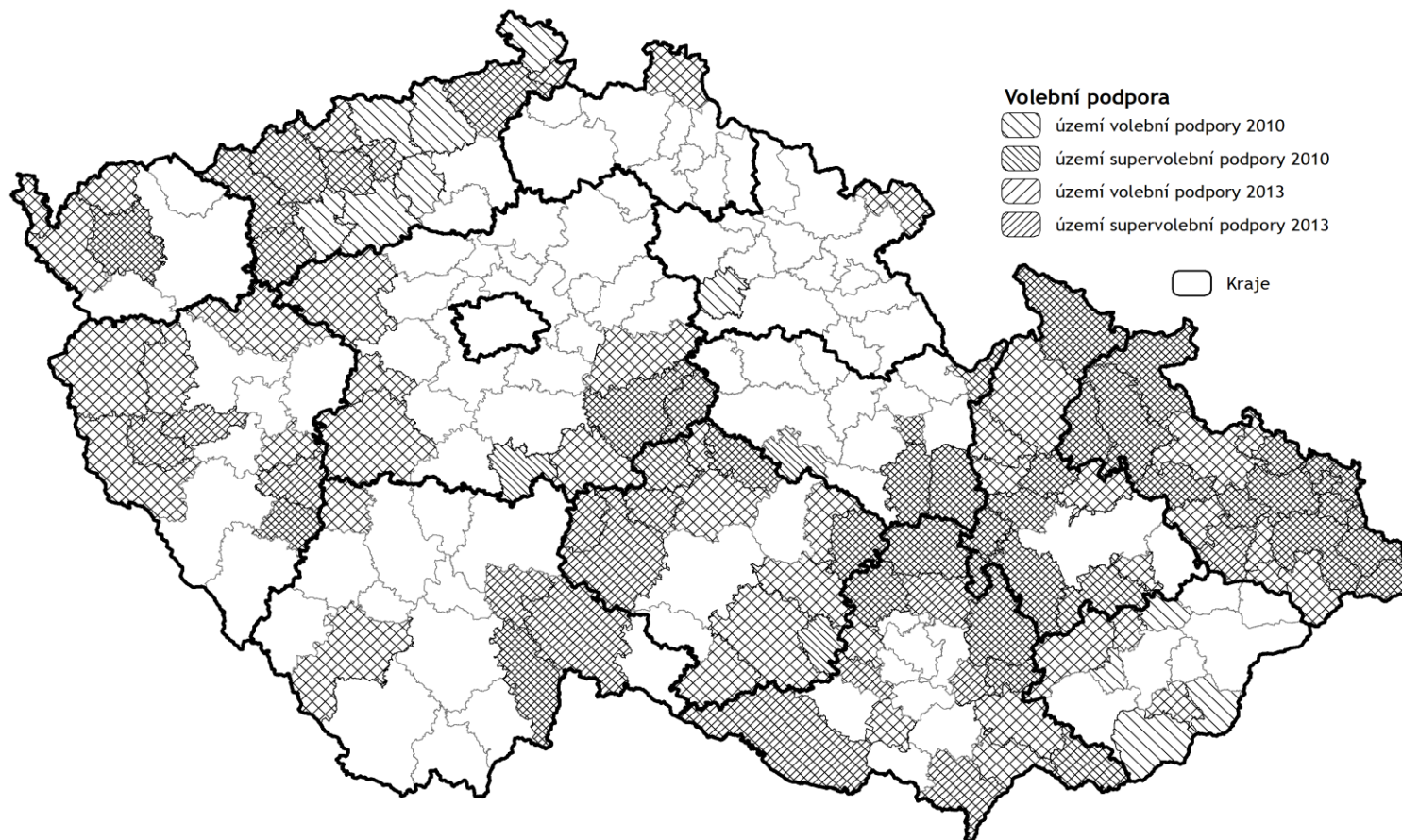

VOLEBNÍ PODPORA ČSSD VE VOLBÁCH DO PSP ČR V ROCE 2010

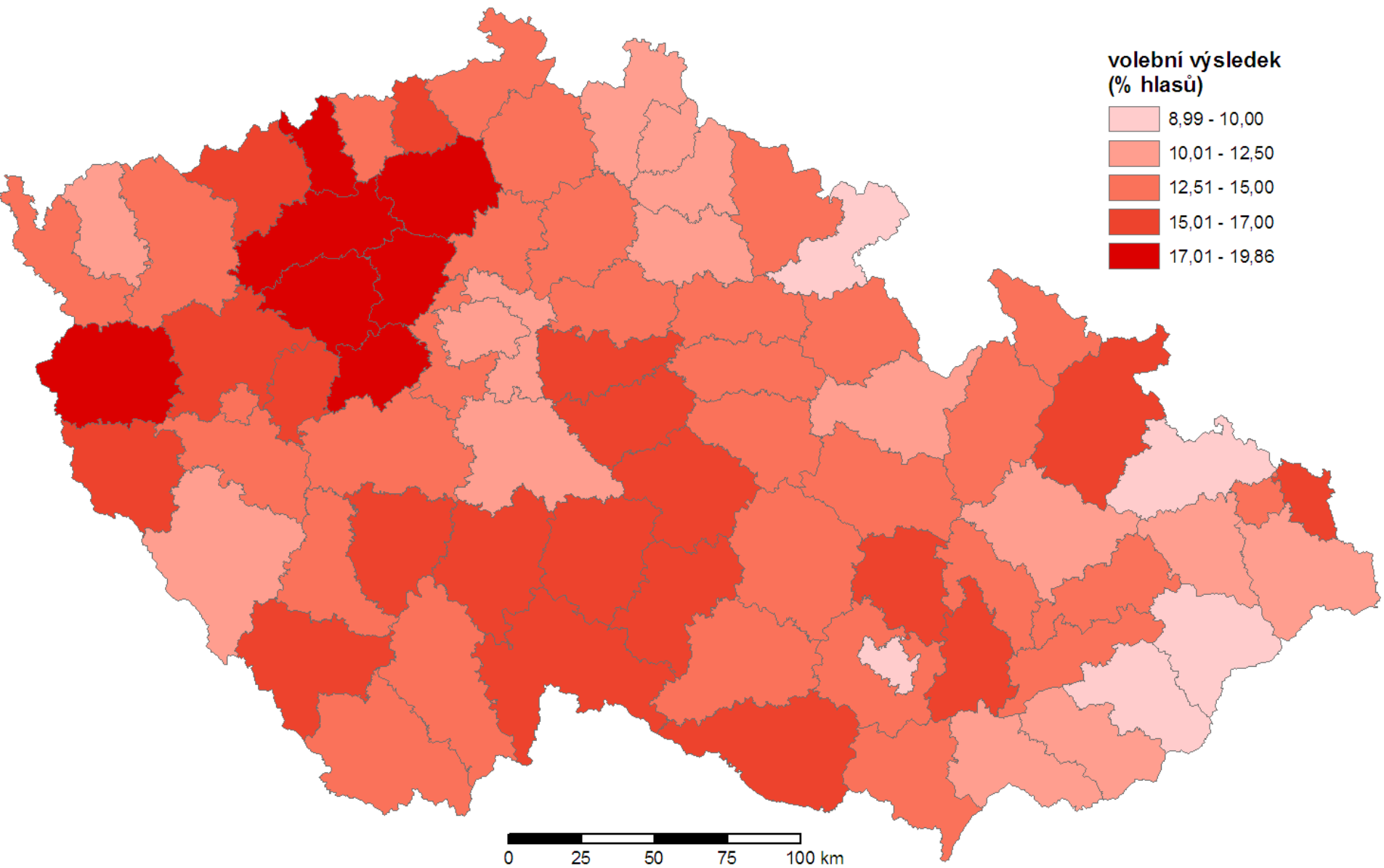

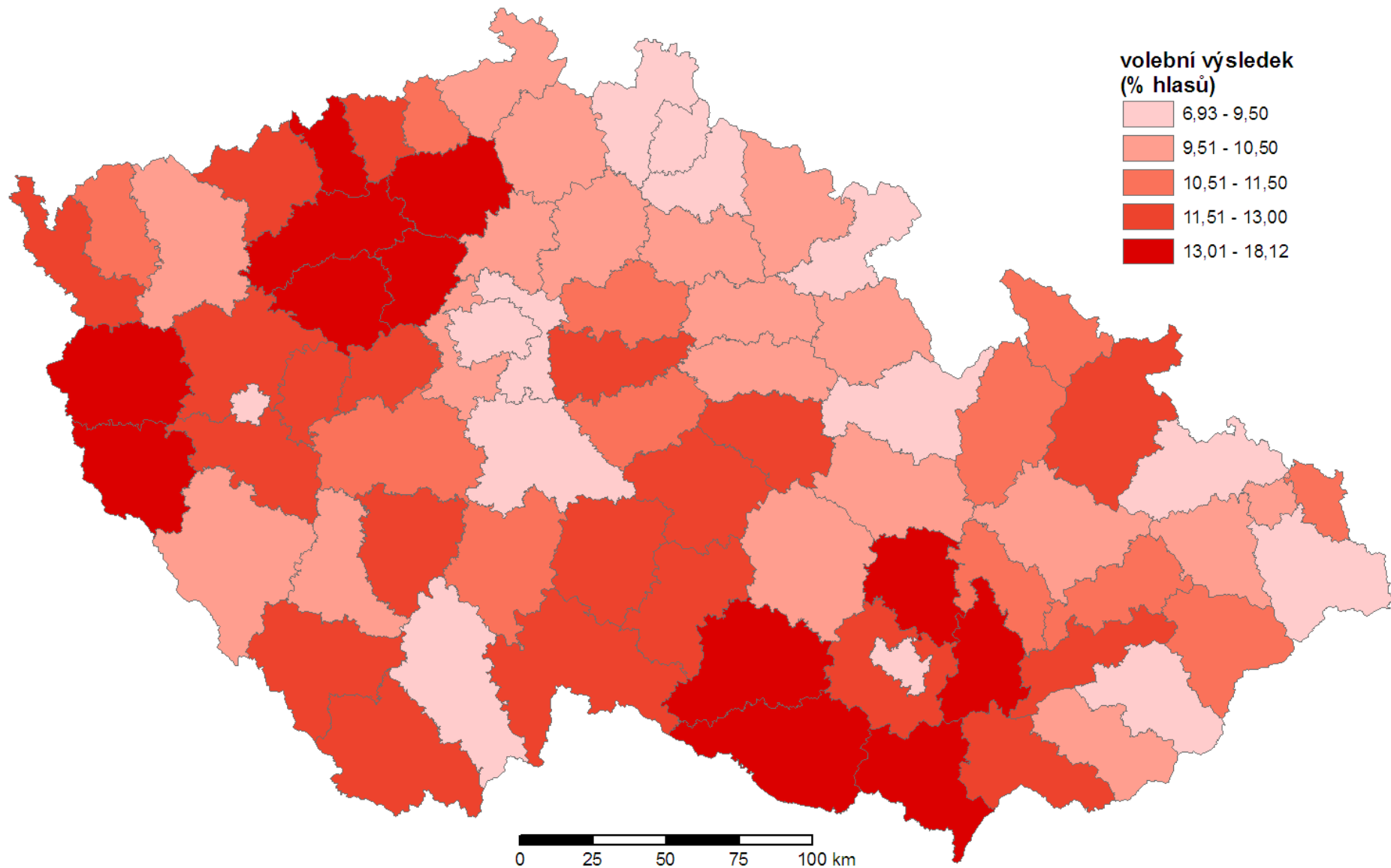
ČSSD 2013

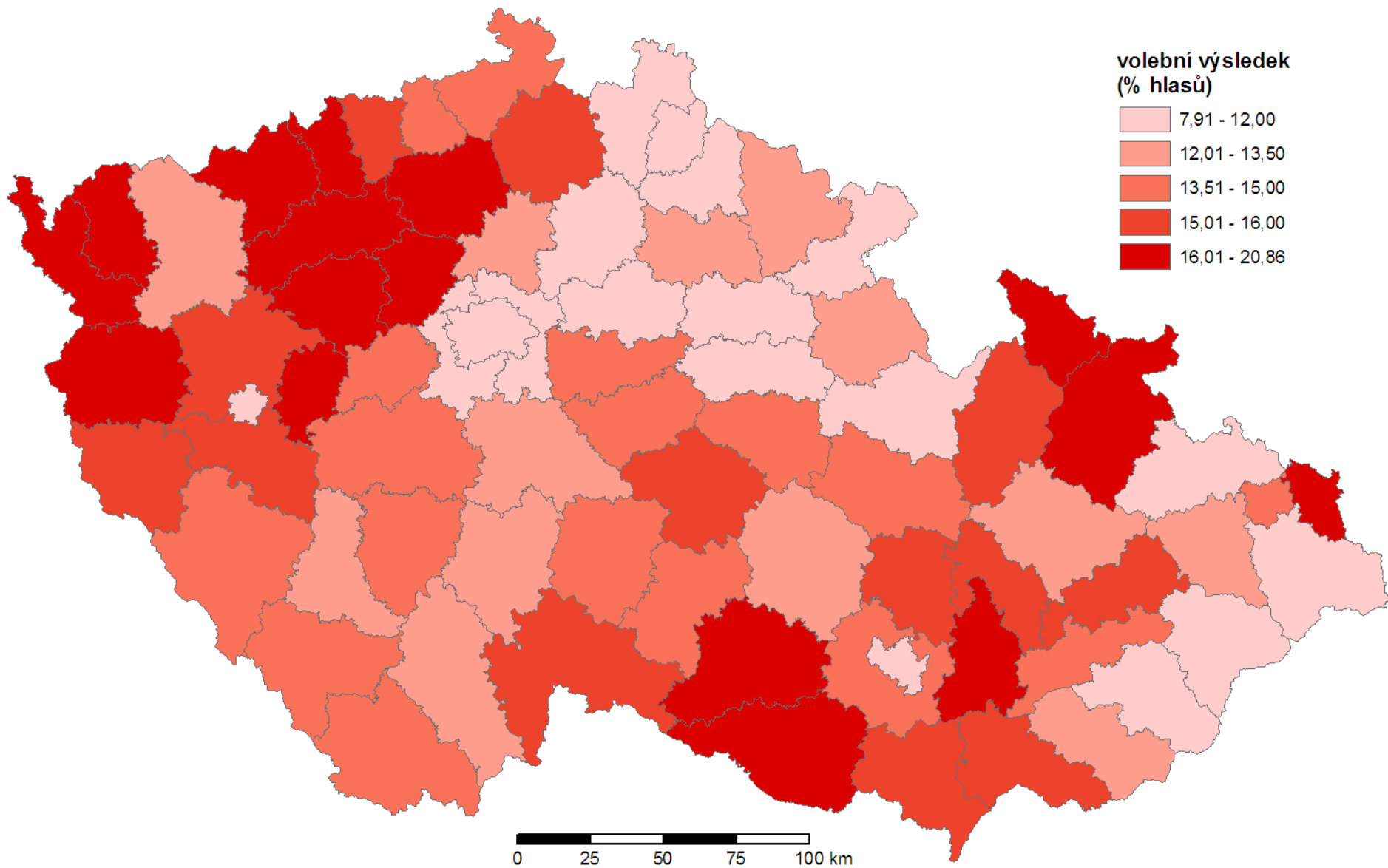
VOLEBNÍ PODPORA KSČM V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1990

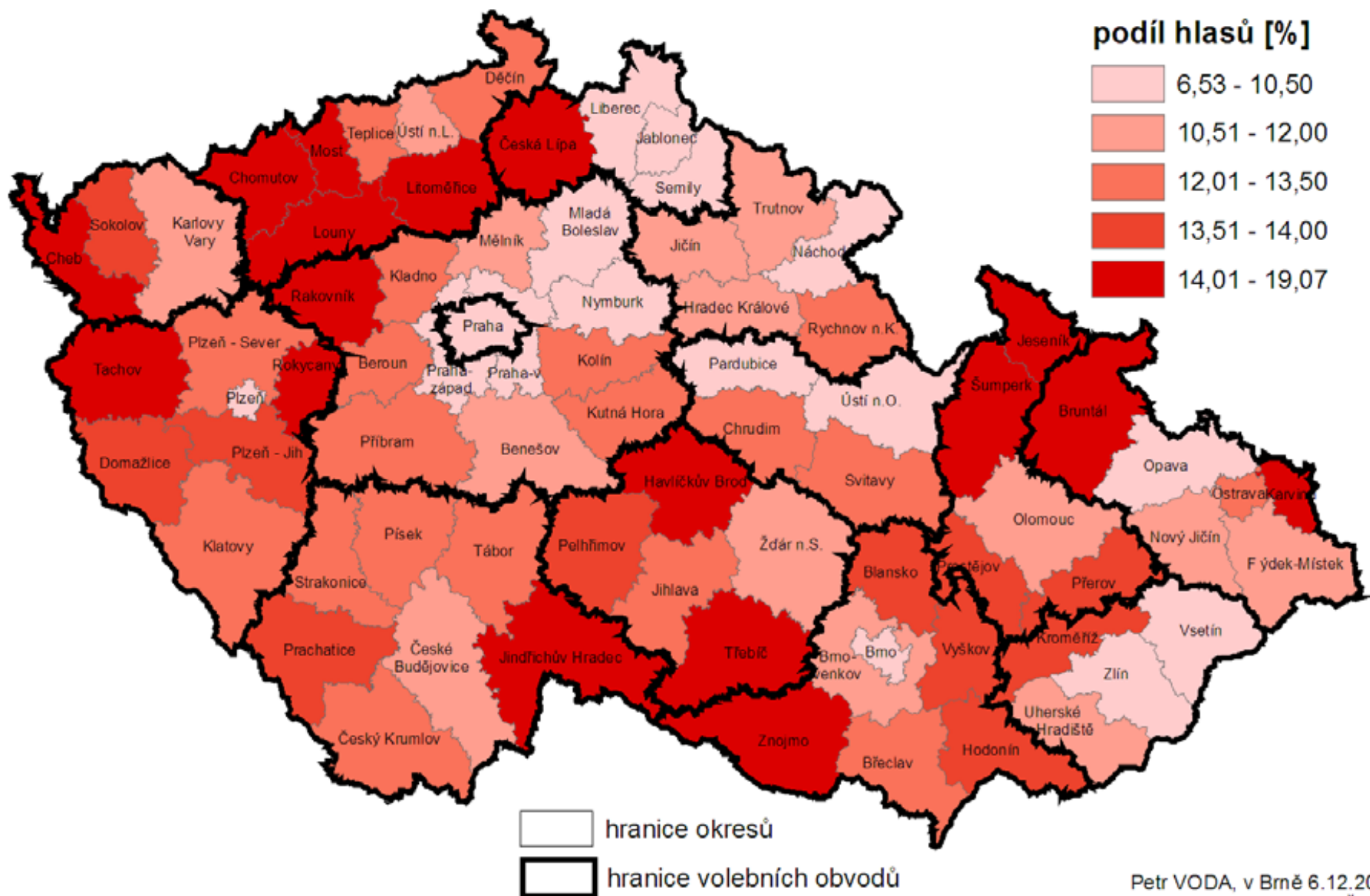
VOLEBNÍ PODPORA KSČM V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1996

VOLEBNÍ PODPORA KSČM V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 2006

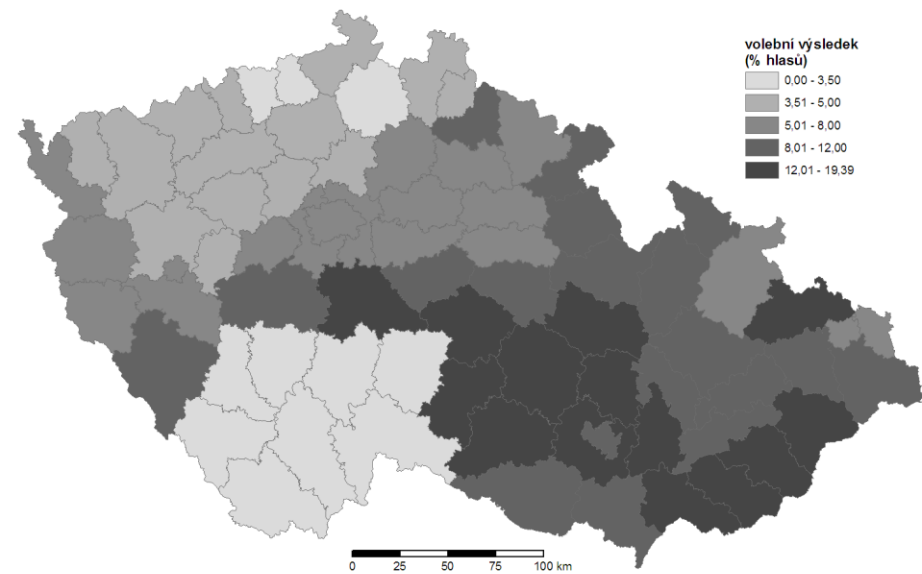

VOLEBNÍ PODPORA KSČM VE VOLBÁCH DO PSP ČR V ROCE 2010

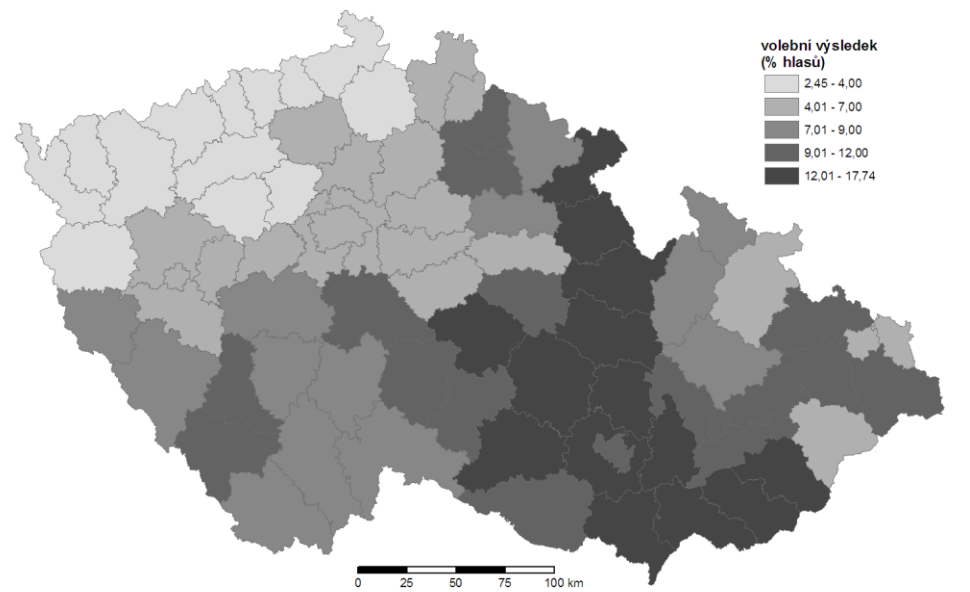

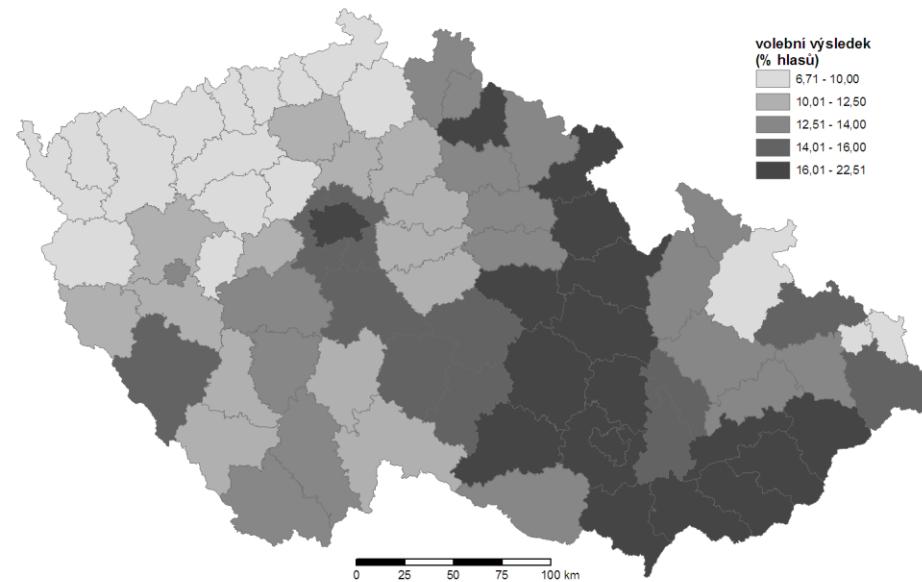
VOLEBNÍ PODPORA KDU-ČSL V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1990

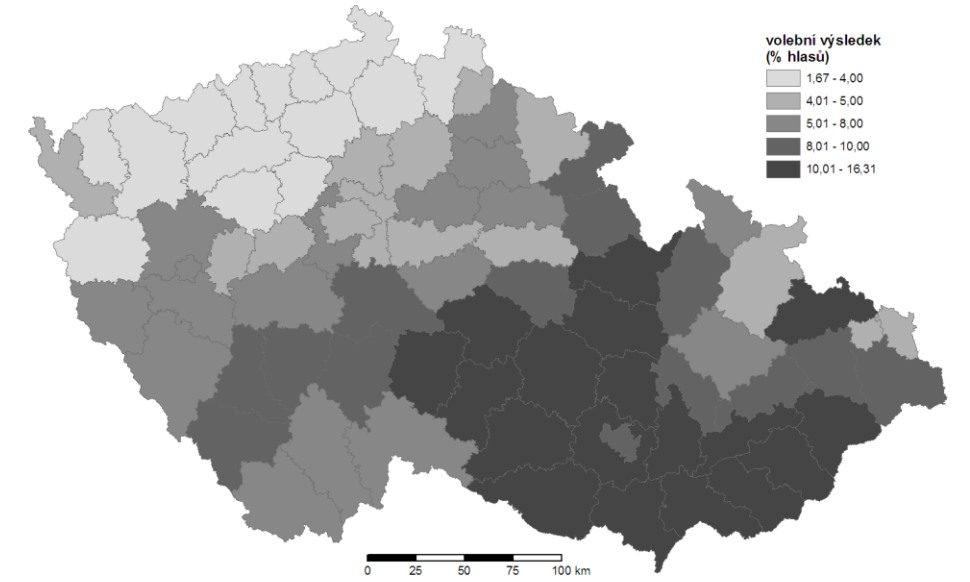
VOLEBNÍ PODPORA KDU-ČSL V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1996

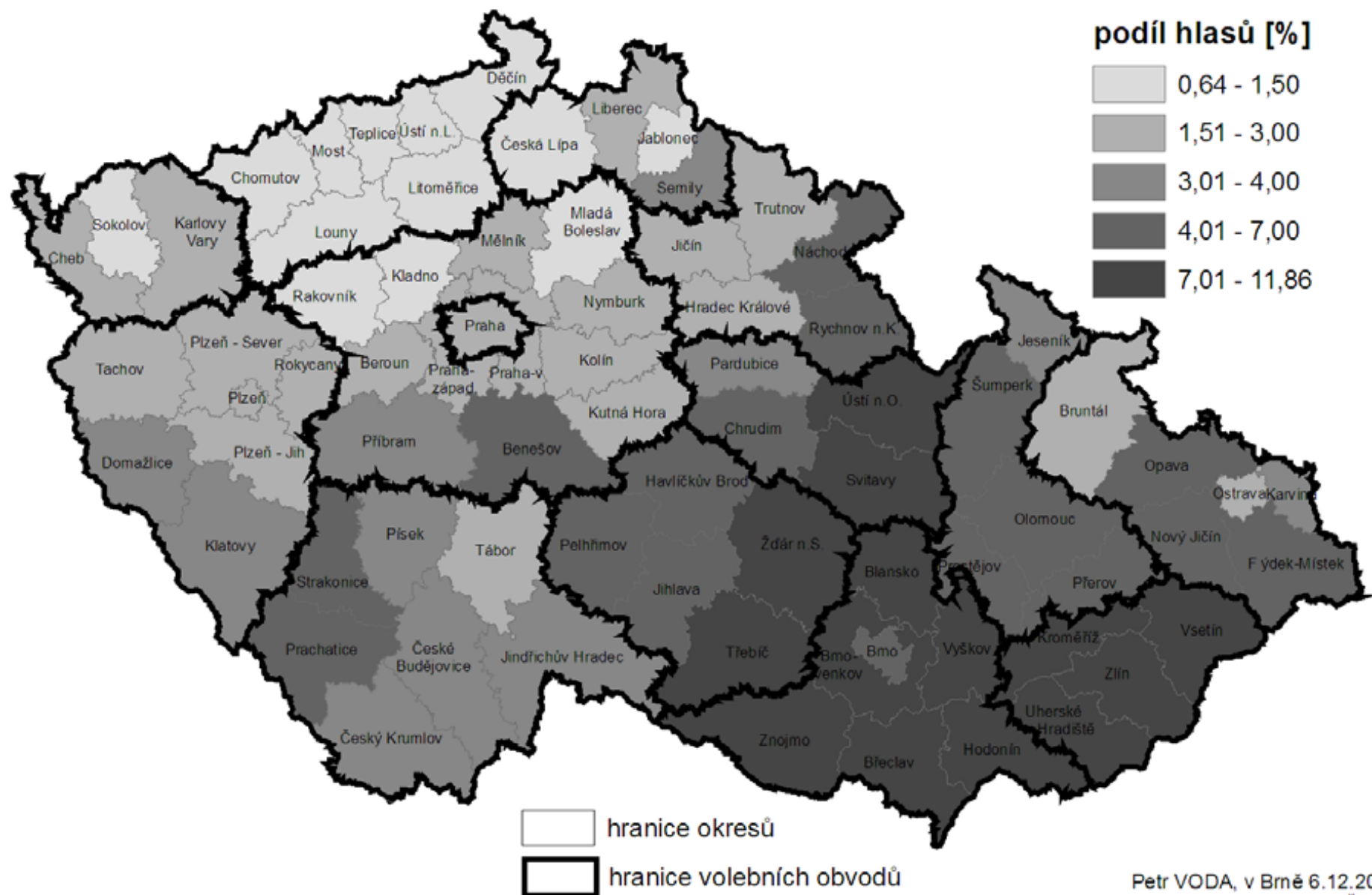
VOLEBNÍ PODPORA KDU-ČSL V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 2002

VOLEBNÍ PODPORA KDU-ČSL V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 2006

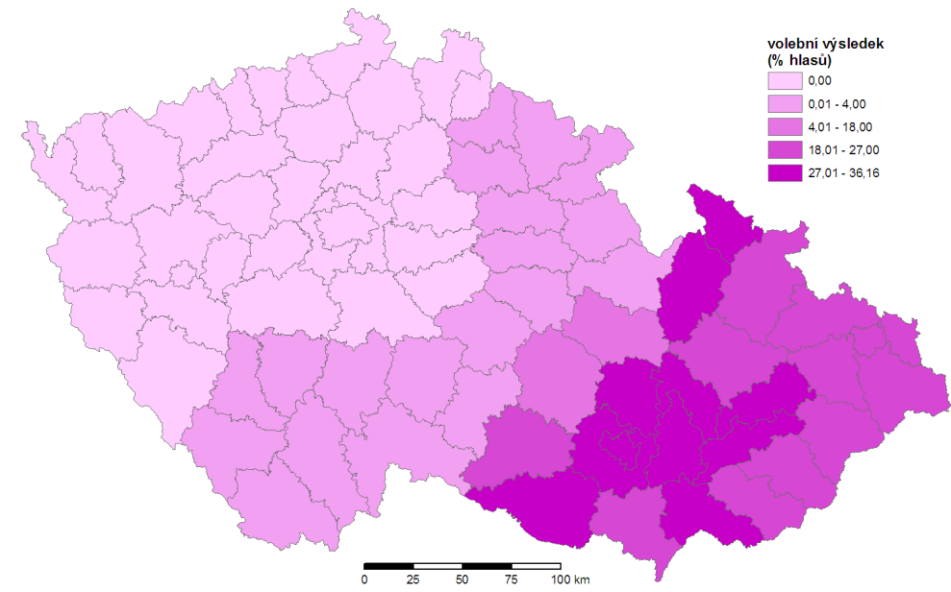

VOLEBNÍ PODPORA KDU-ČSL VE VOLBÁCH DO PSP ČR V ROCE 2010

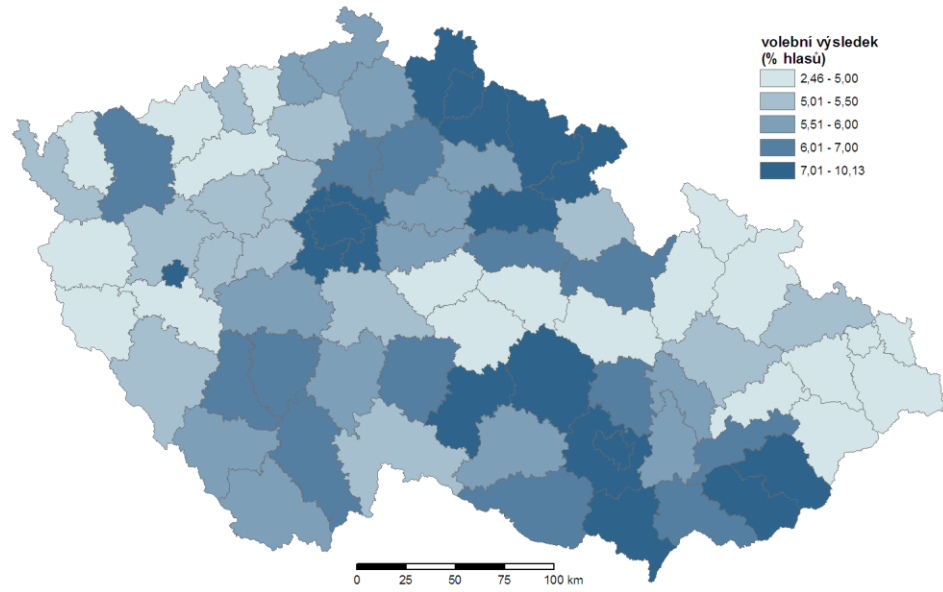

Petr VODA, v Brně 6.12.2010
podklad ArcCR, data: ČSÚ

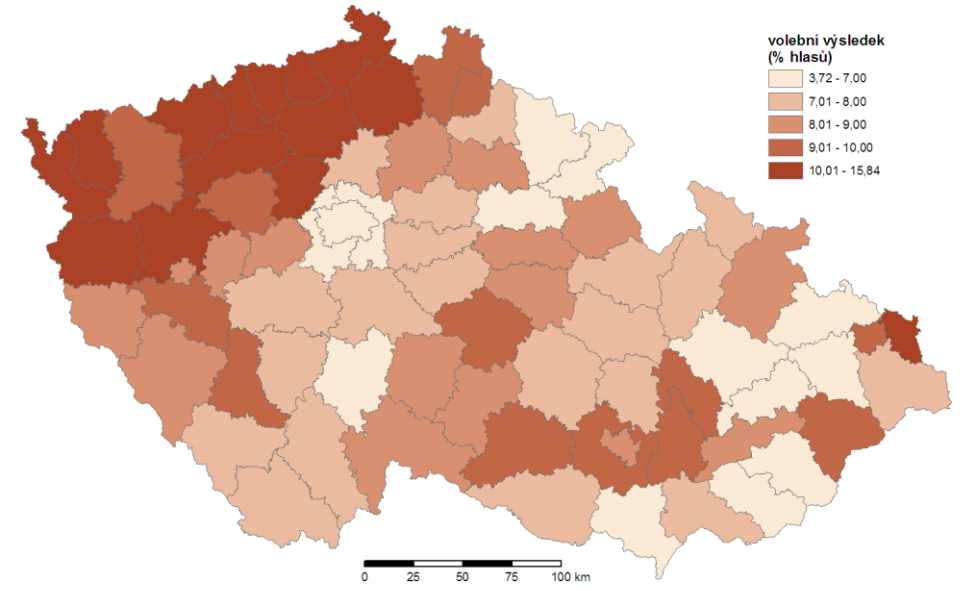
VOLEBNÍ PODPORA HSD-SMS V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1990

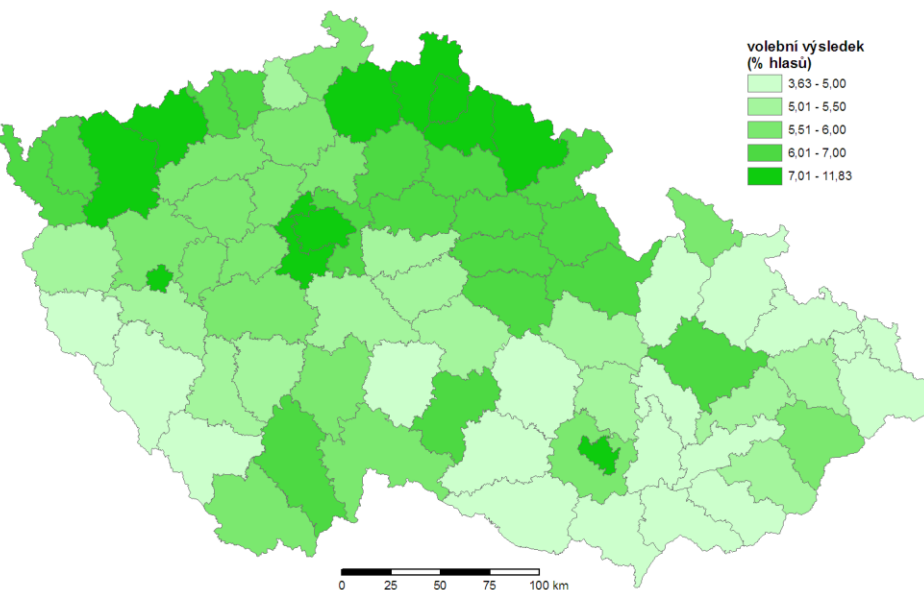
VOLEBNÍ PODPORA ODA V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1996

VOLEBNÍ PODPORA SPR-RSČ V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 1996

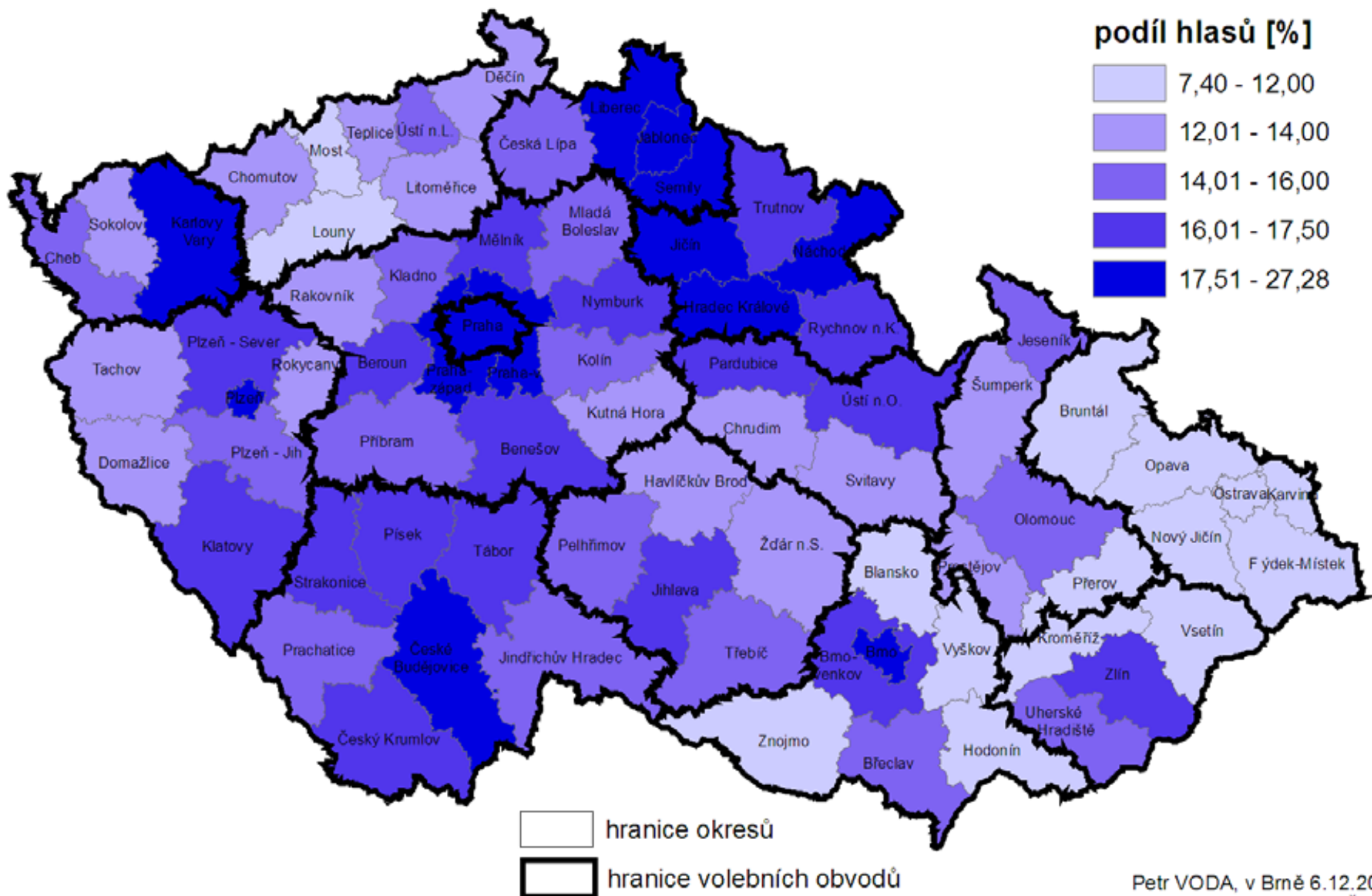

VOLEBNÍ PODPORA SZ V PARLAMENTNÍCH VOLBÁCH V ROCE 2006

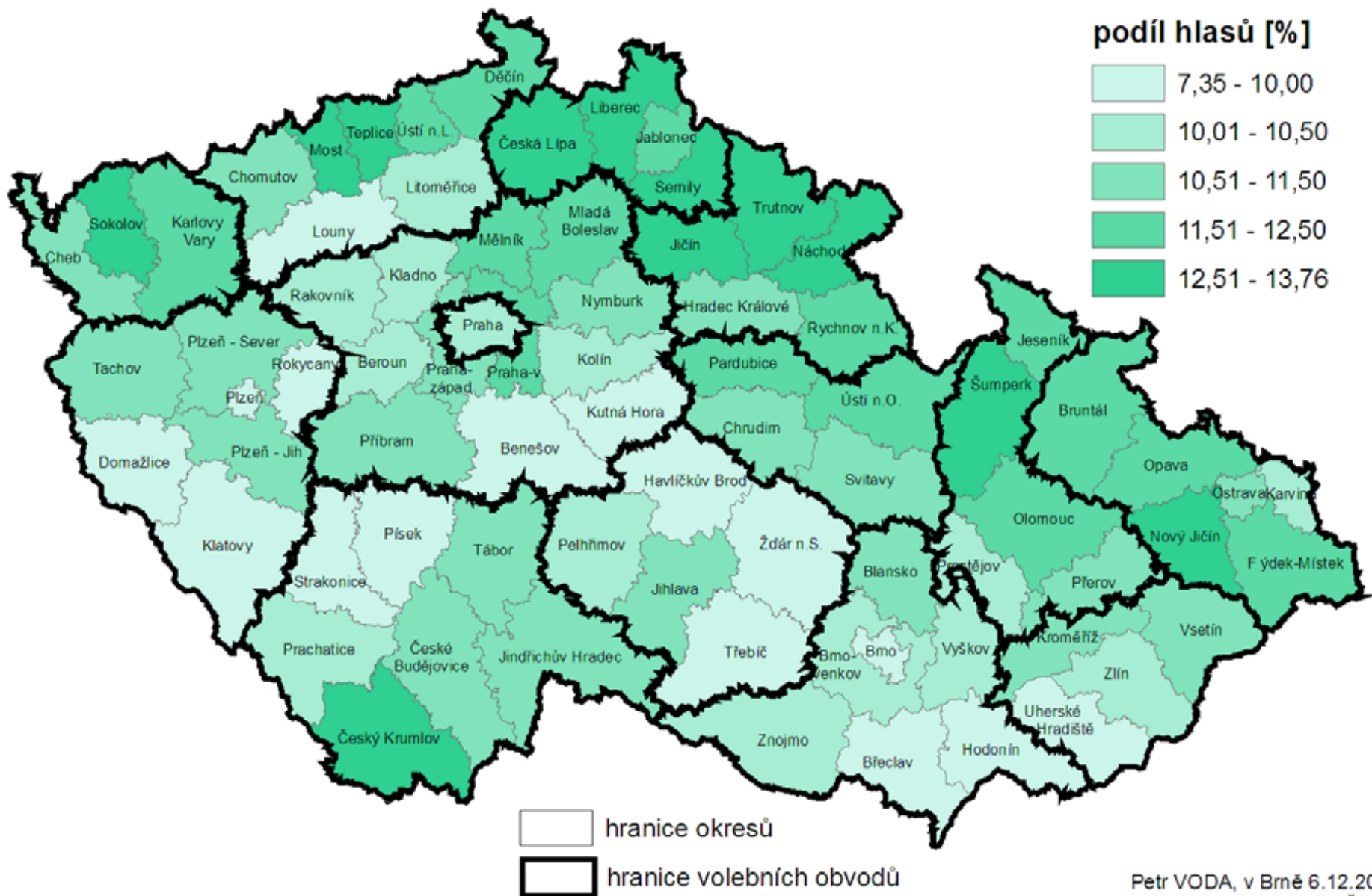

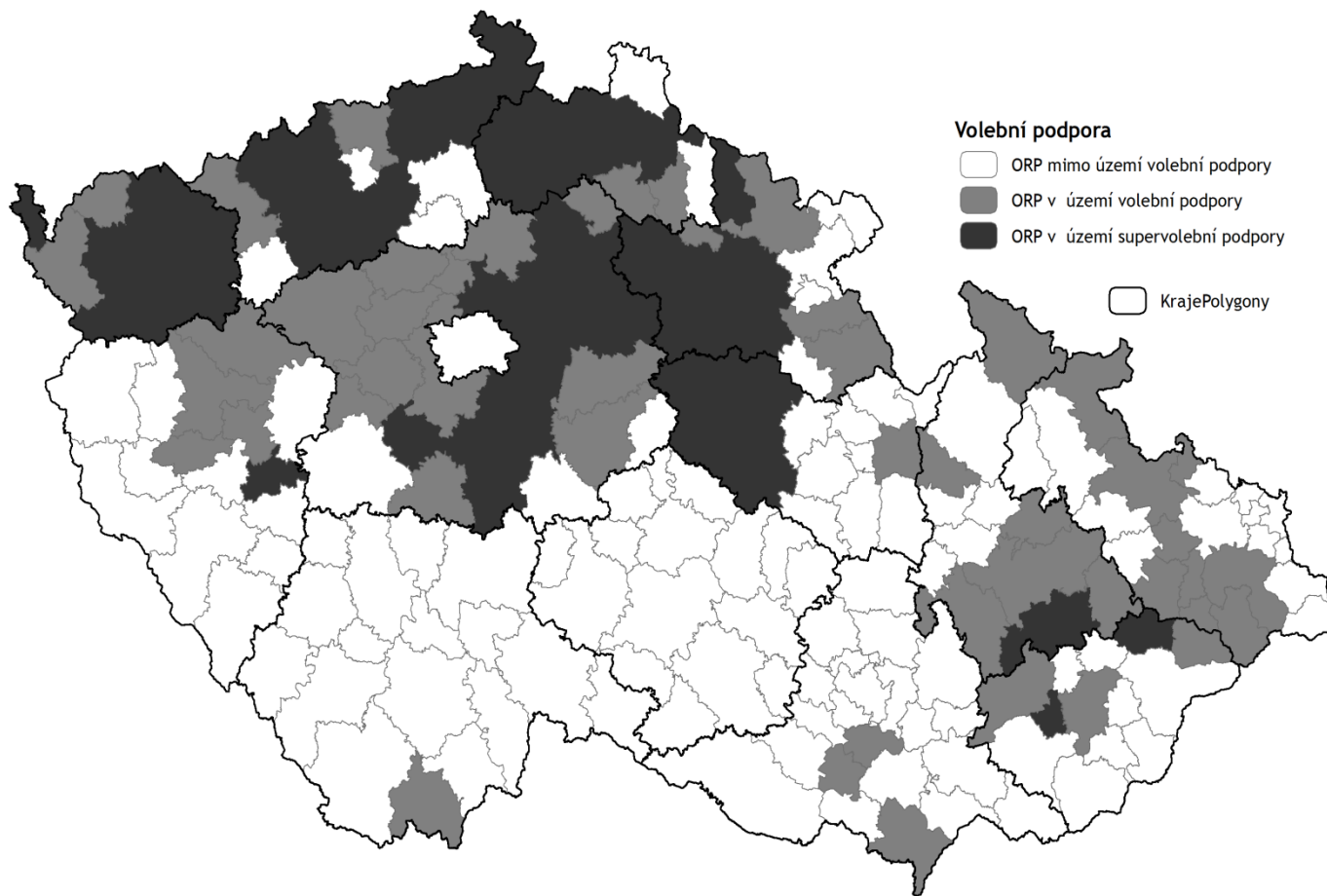
VOLEBNÍ PODPORA TOP09 VE VOLBÁCH DO PSP ČR V ROCE 2010

VOLEBNÍ PODPORA VV VE VOLBÁCH DO PSP ČR V ROCE 2010

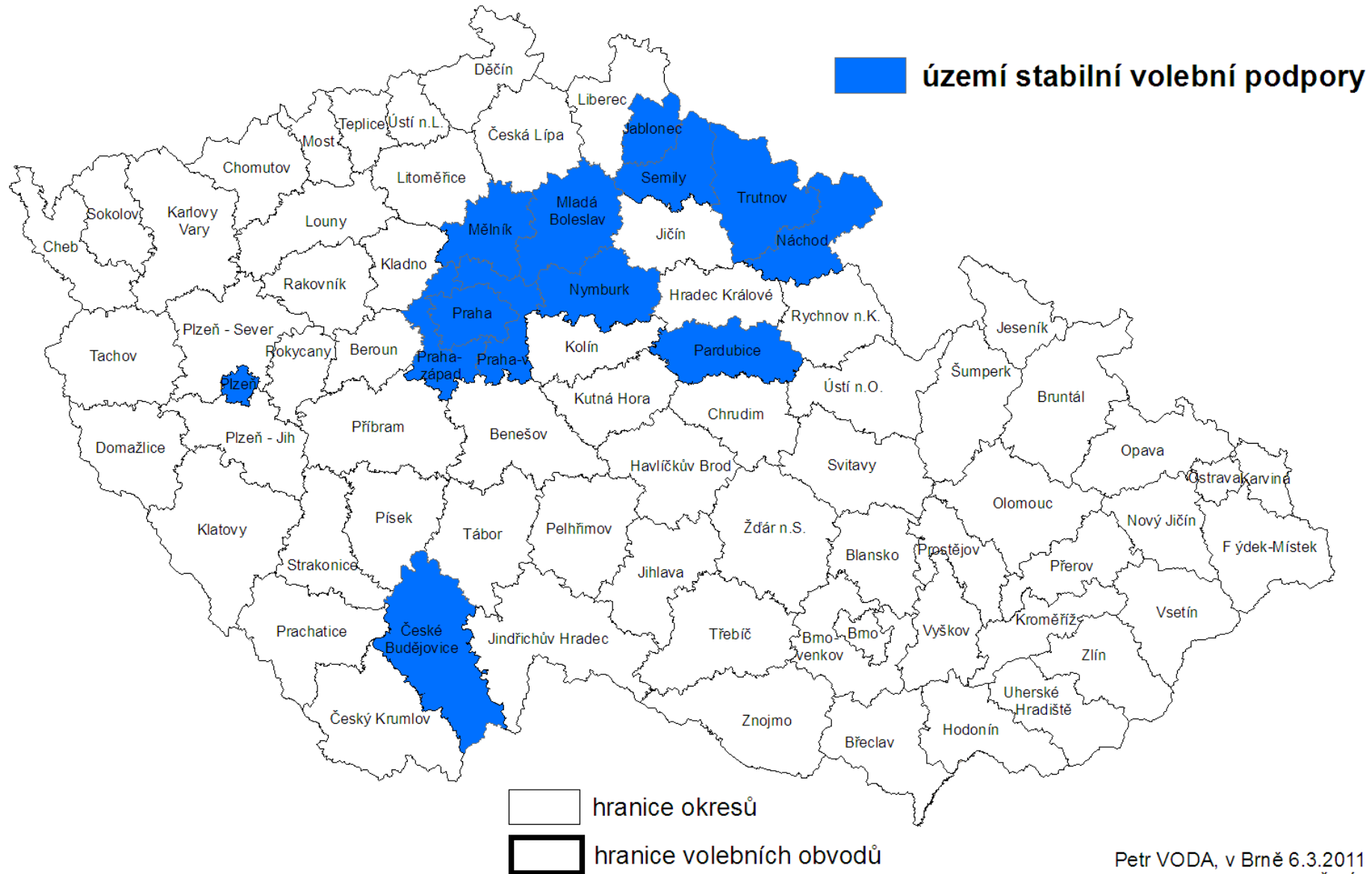
ANO 2011

Metodologické zázemí

- *Území stabilní volební podpory*
- Volební výsledky konkrétní politické strany jsou seřazeny podle procentních zisků od nejvyššího k nejnižšímu. Následným sčítáním v takto určeném pořadí hledáme polovinu celkového součtu. Zde rozdělíme jednotlivé okresy, na dvě poloviny a získáme tak oblasti, které představují 50% koncentraci volební podpory z celkového počtu hlasů v daných volbách.
- Základní datový soubor tvoří data z parlamentních voleb, voleb do Poslanecké sněmovny agregované na úrovni okresů.

ÚZEMÍ STABILNÍ VOLEBNÍ PODPORY ODS V LETECH 1990-2010

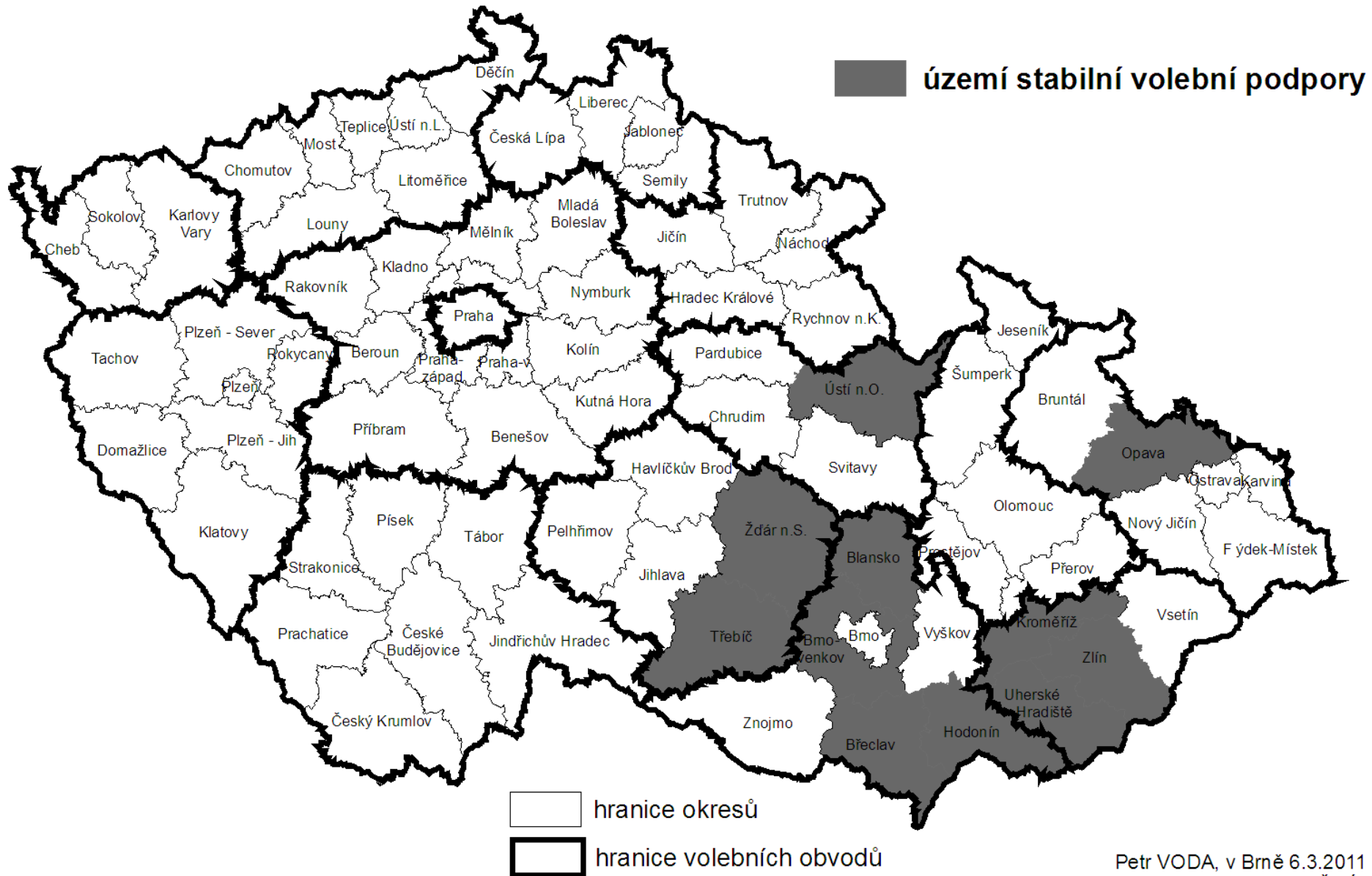

ÚZEMÍ STABILNÍ VOLEBNÍ PODPORY KDU-ČSL V LETECH 1990-2010

II.: 50% volební základna

Zdroj: Jehlička, Sýkora (1991: 90)

A: Míra územní koncentrace					B: Míra volební úspěšnosti					C: Čistá míra koncentrace				
rok	ČSL	ČSS	ČSSD	KSČ	rok	ČSL	ČSS	ČSSD	KSČ	rok	ČSL	ČSS	ČSSD	KSČ
1920	2.23	3.76	1.92		1920	3.12	2.38	1.91		1920	0.72	1.58	1.00	
1925	1.96	3.52	2.35	3.03	1925	2.65	2.21	2.35	1.89	1925	0.74	1.59	1.00	1.60
1929	1.93	4.23	1.93	2.25	1929	2.74	2.05	2.04	1.91	1929	0.70	2.06	0.95	1.18
1935	1.87	3.99	1.75	3.25	1935	2.62	1.93	1.80	1.94	1935	0.72	2.07	0.97	1.68
1946	1.28	2.58	1.21	0.91	1946	1.63	1.28	1.26	1.22	1946	0.78	2.02	0.96	0.74
1990	1.41	3.60	1.24	0.95	1990	1.63	1.63	1.43	1.16	1990	0.87	2.21	0.87	0.82

	míra územní koncentrace				míra volební úspěšnosti				čistá míra koncentrace			
	kdu	ods	čssd	ksčm	kdu	ods	čssd	ksčm	kdu	ods	čssd	ksčm
1992	1,17	1,69	1,26	0,90	1,93	1,18	1,26	1,18	0,91	1,43	0,84	0,82
1996	1,77	1,83	1,06	0,97	1,60	1,20	1,17	1,20	0,87	1,52	0,93	0,73
1998	1,38	1,84	1,09	0,88	1,51	1,24	1,14	1,23	0,82	1,49	0,89	0,74
2002	1,23	2,00	1,01	0,91	1,28	1,20	1,09	1,24	1,50	1,66	1,01	0,82
2006	1,91	1,84	1,10	1,01	1,59	1,19	1,13	1,23	0,86	1,55	0,86	0,76
2010	2,07	1,59	0,97	0,87	1,92	1,21	1,16	1,24	1,08	1,32	0,83	0,71

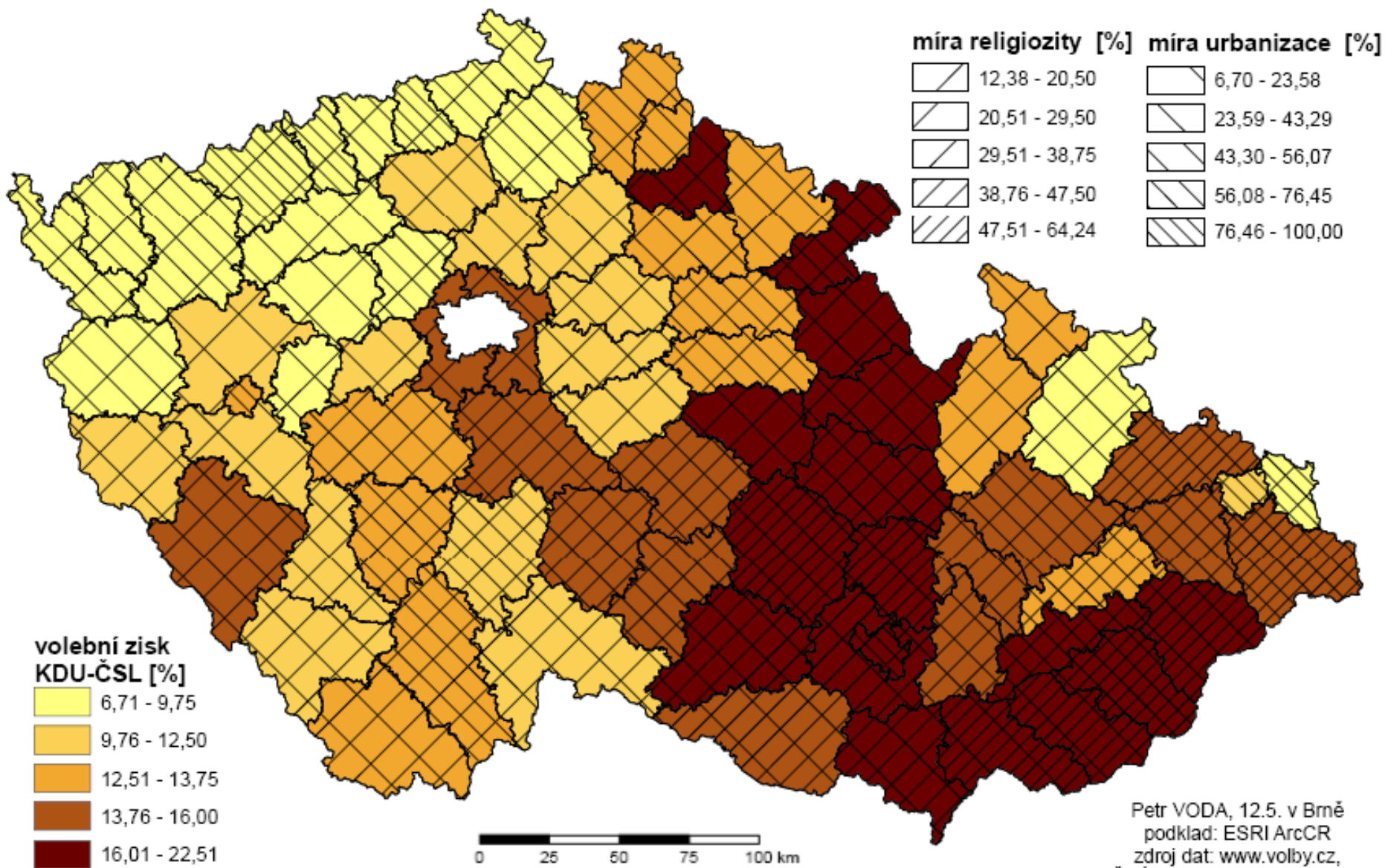
Proč?

- Regresní analýzy
- Agregovaná data za územní celky
- Nejistá výpověď

ODS a ČSSD

- „Catch-all“ strany
- Obtížné najít několik hlavních důvodů
- ODS: město (mzda, podíl vysokoškolsky vzdělaných)
- ČSSD: nezaměstnanost

VOLEBNÍ VÝSLEDEK KOALICE V ROCE 2002 A DETERMINANTY PODPORY

Petr VODA, 12.5. v Brně
podklad: ESRI ArcCR
zdroj dat: www.volby.cz,
ČSÚ, SLBD + vlastní výpočty

KSČM a jiné

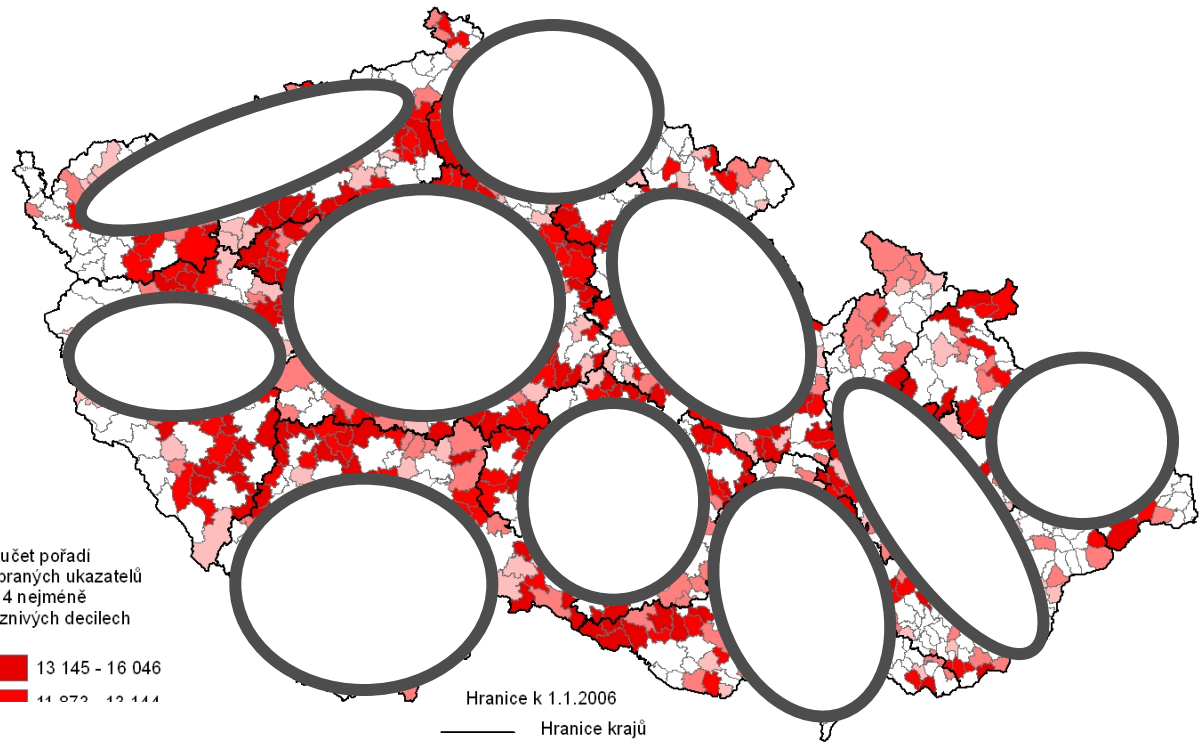
KSČM

- Homogenní podpora
- Periferie- podíl pracujících v priméru, nezaměstnanost, Sudety

Zelení

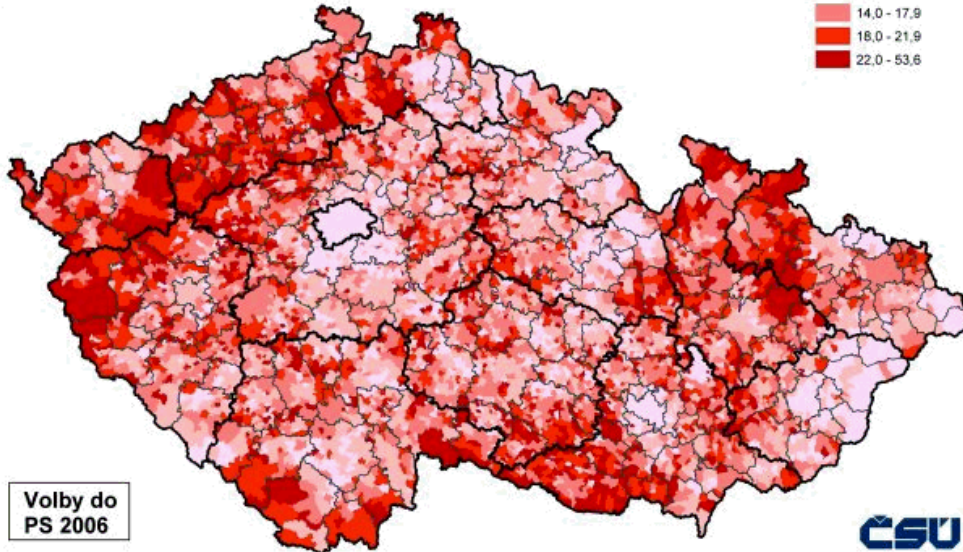
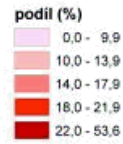
Města, podíl vysokoškolsky vzdělaných

**Periferní regiony
České republiky
v roce 2001
(ÚRS Praha, 2007)**

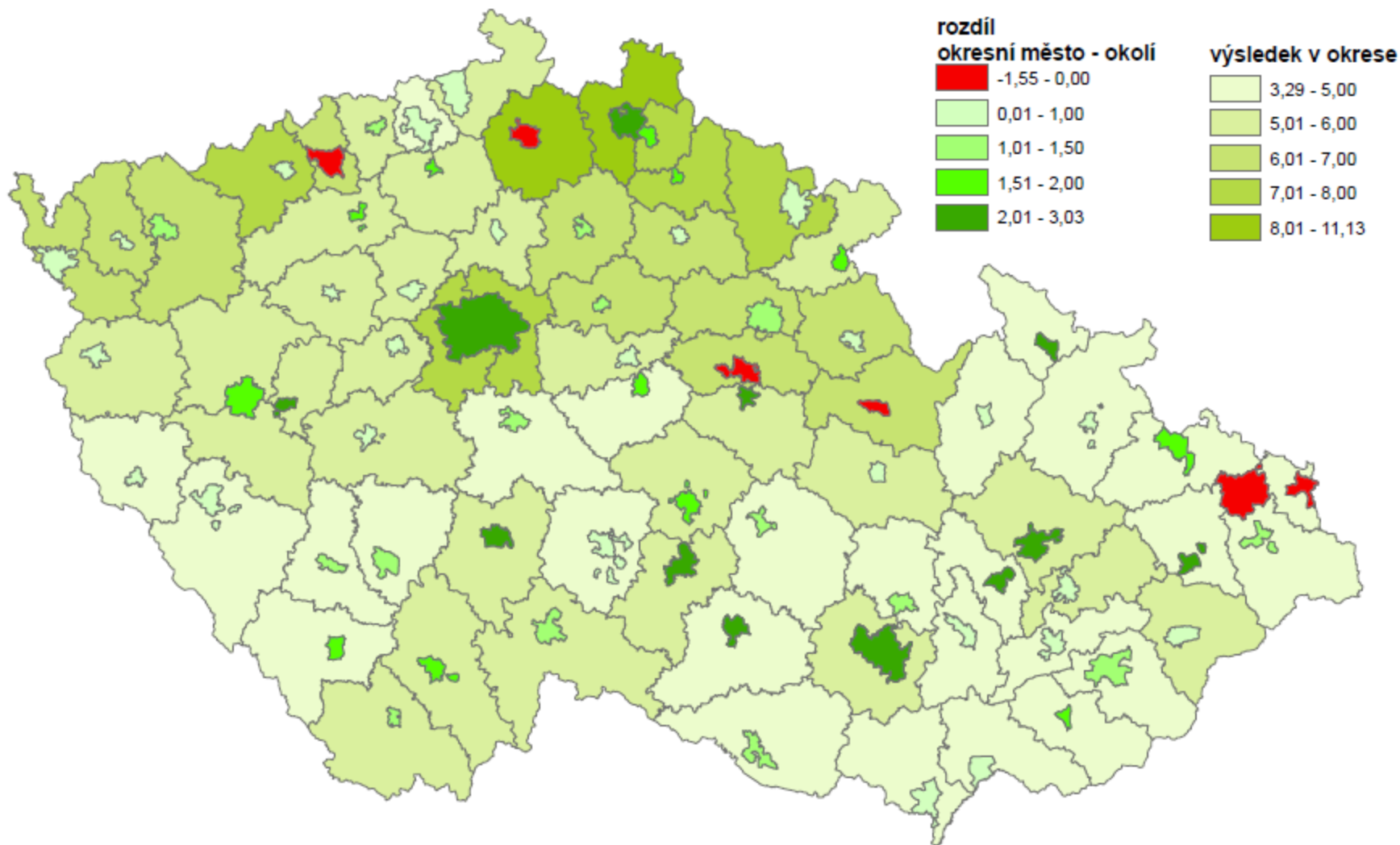
Podíl hlasů pro KSČM v %

hranice kraje
 hranice ORP

Volby do
PS 2006

VÝSLEDKY V OKRESNÍCH MĚSTECH A V JEJICH OKOLÍ

Děkuji za pozornost